

ПРИЛОЖЕНИЕ 1

ДОГОВОР ЗА ЕНЕРГИЙНАТА ХАРТА

Преамбюл

ДОГОВАРЯЩИТЕ СЕ СТРАНИ ПО НАСТОЯЩИЯ ДОГОВОР,

като взеха предвид Парижката харта за Нова Европа, подписана на 21 ноември 1990 г.,

като взеха предвид Европейската енергийна харта, приета със Заключителния документ на Хагската конференция за Европейската енергийна харта, подписан в Хага на 17 декември 1991 г.,

като припомнят, че всички страни, подписали Заключителния документ на Хагската конференция се задължиха да следват целите и принципите на Европейската енергийна харта и да осъществят и разширят своето сътрудничество в най-кратък срок чрез добросъвестно договаряне на договор и протоколи към Енергийната харта, и като се стремят да поставят съдържащите се в Хартата ангажименти на здрава и обвързваща международна правна основа;

като се стремят също да установят структурната рамка, необходима за прилагането на принципите, изложени в Европейската енергийна харта;

като желаят да осъществят основната концепция на инициативата на Европейската енергийна харта, която е да катализира икономическия растеж посредством мерки за либерализиране на инвестициите и търговията в енергетиката;

като потвърждават, че договарящите се страни отдават изключително важно значение на ефективното и пълно прилагане на националния режим, както и на режима на най-облагодетелствана нация, и че тези ангажименти ще се прилагат към осъществяването на инвестиции в съответствие с допълнителен договор;

като имат предвид целта за постепенна либерализация на международната търговия и принципа на недискриминация в международната търговия, формулирани в Общото споразумение за митата и търговията и свързаните с него документи, и така, както са предвидени по друг начин в настоящия договор;

решени постепенно да отстранят техническите, административни и други бариери пред търговията с енергийни материали и продукти, и свързаните с тях оборудване, технологии и услуги;

като разглеждат бъдещото членство в Общото споразумение за митата и търговията на тези договарящи се страни, които понастоящем не са страни по него и като се стремят да осигурят временен търговски режим, който да съдейства на тези договарящи се страни, а не да пречи в подготовката им за такова членство;

като съзнават правата и задълженията на някои договарящи се страни, които също са страни по Общото споразумение за митата и търговията и свързаните с него документи;

като имат предвид правилата на конкуренцията по отношение на сливанията, монополите, антиконкурентните практики и злоупотребата с господстващо положение на пазара,

като имат предвид също Договора за неразпространение на ядрено оръжие, Основните насоки за ядрените доставчици и други международни задължения или договорености за неразпространение на ядрено оръжие,

като признават необходимостта от най-ефективно проучване, производство, конверсия, съхранение, транспортиране, разпределение и използване на енергията;

като припомнят Рамковата конвенция на ООН за изменение на климата, Конвенцията за трансграничното замърсяване на въздуха на големи разстояния и протоколите към нея, както и други международни споразумения в областта на околната среда, които съдържат аспекти, свързани с енергетиката; и

като признават все по-спешната необходимост от мерки за опазване на околната среда, включително извеждането от експлоатация на енергийни съоръжения и изхвърлянето на отпадъци, както и от международно договорени цели и критерии за тези цели,

СЕ ДОГОВОРИХА ЗА СЛЕДНОТО:

ЧАСТ I

ОПРЕДЕЛЕНИЯ И ЦЕЛ

Член I

Определения

При използването им в настоящия договор:

1. „Харта” означава Европейската енергийна харта, приета в Заключителния документ на Хагската конференция за Европейската енергийна харта, подписан в Хага на 17 декември 1991 г; подписването на Заключителния документ се счита за подписване на Хартата.
2. „Договаряща се страна” означава държава или организация за регионална икономическа интеграция, която се е съгласила да се обвърже с настоящия договор и за която договорът е в сила.
3. „Организация за регионална икономическа интеграция” означава организация, създадена от държави, на която те са прехвърлили компетенцията по определени въпроси, някои от които се регулират от настоящия договор, включително правомощие да взема задължителни за тях решения по отношение на тези въпроси.
4. „Енергийни материали и продукти” въз основа на Хармонизираната система на Съвета за митническо сътрудничество и на комбинираната номенклатура на Европейските общности, означават позициите, включени в приложение ЕМ.

5. „Икономическа дейност в енергийния сектор” означава икономическа дейност по отношение на проучването, добиването, преработването, производството, съхранението, транспортирането по суша, преноса, разпределението, търговията, пускането на пазара или продажбата на енергийни материали и продукти освен онези, включени в приложение NI, или по отношение на разпространение на топлина в множество помещения.

6. „Инвестиция” означава всякакъв вид актив, притежаван или контролиран пряко или косвено от инвеститор и включва:

а) материална и нематериална, както и движима и недвижима собственост и всякакви вещни права, като отдаване под наем, ипотеки, запор и залози;

б) дружество или търговско предприятие, или дялове, акции или други форми на участие в акционерния капитал на дружество или търговско предприятие, както и облигации и друг вид дълг на дружеството или търговското предприятие;

в) ликвидни вземания и искове за изпълнение на задължения по договор с икономическа стойност и свързан с инвестиция;

г) интелектуална собственост;

д) доходи;

е) всякакво право, предоставено от закона или договор или по силата на лицензии и разрешения, предоставени съгласно закона, за осъществяване на всякаква икономическа дейност в енергийния сектор.

Промяната на формата, в която се инвестират активите, не влияе на техния характер на инвестиции и терминът „инвестиции” включва всички инвестиции, независимо дали са съществували преди датата на влизане в сила или са извършени след датата на влизане в сила на настоящия договор за договарящата се страна на Инвеститора, извършващ инвестицията или за договарящата се страна, на територията на която се извършва инвестицията (наричана по-нататък „дата на влизане в сила”), при условие че договорът се прилага само за въпроси, засягащи тези инвестиции след датата на влизане в сила.

„Инвестиция” се отнася до всяка инвестиция, свързана с икономическа дейност в енергийния сектор и до инвестиции или класове инвестиции, определени от договарящата се страна на нейната територия като „Проекти за ефективност в съответствие с Хартата” и съобщени на секретариата като такива.

7. „Инвеститор” означава:

а) по отношение на договарящата се страна:

(i) физическо лице, което притежава гражданство или националност на договарящата се страна или което постоянно пребивава в нея в съответствие с приложимото ѝ законодателство;

(ii) дружество или друга организация, учредена в съответствие с приложимото законодателство в тази договаряща се страна;

б) по отношение на „трета държава“ – физическо лице, дружество или друга организация, която изпълнява с всички изменения и допълнения условията за договаряща се страна, определени в буква а) за договаряща се страна.

8. „Инвестира“ или „извършване на инвестиции“ означава създаване на нови инвестиции, придобиване на всички или на част от съществуващи инвестиции или преминаване в други области на инвестиционна дейност.

9. „Доходи“ означава сумите, получени от една инвестиция или свързани с нея, независимо от формата, под която те се изплащат, включително печалби, дивиденди, лихви, доходи от капитала, плащане на роялти, разходи за управление, за техническа помощ или други такси, както и плащания в натура.

10. „Територия“ означава по отношение на държава, която е договаряща се страна:

а) територията, която е под неин суверенитет, като се разбира, че тази територия включва земята, вътрешните води и териториалните води; и

б) при условията на и в съответствие с международното морско право: морето, морското дъно и неговите недра, по отношение на които тази договаряща се страна упражнява суверенни права и юрисдикция.

По отношение на организация за регионална икономическа интеграция, която е договаряща се страна, територия означава териториите на държавите-членки на такава организация в съответствие с разпоредбите, съдържащи се в договора за създаване на тази организация.

11. а) „ГАТТ“ означава „ГАТТ 1947“ или „ГАТТ 1994“, или и двете, когато и двете са приложими.

б) „ГАТТ 1947“ означава Общото споразумение за митата и търговията от 30 октомври 1947 г., приложено към Заключителния акт, приет на Втората сесия на Подготвителния комитет на Конференцията на Организацията на обединените нации по търговията и заетостта, впоследствие коригирано, изменено и допълнено.

в) „ГАТТ 1994“ означава Общото споразумение за митата и търговията, съдържащо се в приложение 1А на Споразумението за създаване на Световната търговска организация, впоследствие коригирано, изменено и допълнено.

Страна по Споразумението за създаване на Световната търговска организация се разглежда като страна по ГАТТ 1994.

г) „Свързани документи“ означава, съответно:

(i) споразумения, съглашения или други правни документи включително решения, декларации и тълкувателни клаузи, сключени при съдействието на ГАТТ 1947 г., впоследствие коригирани, изменени и допълнени.

(ii) Споразумението за създаване на Световната търговска организация, включително приложение 1 към него (освен ГАТТ 1947 г.), приложения 2, 3, и 4 към него, както и решенията, декларациите и тълкувателните клаузи, свързани с него, впоследствие коригирани, изменени и допълнени.

12. „Интелектуална собственост” включва авторско право и сродни права, търговски марки, географски обозначения, промишлени образци, патенти, проекти на топологията на интегрални схеми и защитата на неподлежаща на разгласяване информация.

13. а) „Протокол към Енергийната харта” или „Протокол” означава договор, преговорите по който са разрешени и чийто текст е приет от Конференцията за Хартата, който се сключва от две или повече договарящи се страни с цел допълване, замяна, разширяване и развиване на разпоредбите на настоящия договор по отношение на всеки специфичен сектор или категория дейност в рамките на обхвата на настоящия договор, или по отношение на областите на сътрудничество в съответствие с раздел III на Хартата.

б) „Декларация към Енергийната харта” или „Декларация” означава инструмент, който не е задължителен, преговорите по който са разрешени и чийто текст е одобрен от Конференцията за Хартата, който се сключва от две или повече договарящи се страни с цел уточняване или допълване на разпоредбите на настоящия договор.

14. „Свободно конвертируема валута” означава валута, която се търгува широко на международните валутни пазари и се използва широко в международните транзакции.

Член 2

Цел на договора

Настоящият договор създава правна рамка с цел насърчаване на дългосрочното сътрудничество в областта на енергетиката на основа на допълняемостта и взаимната изгода, в съответствие с целите и принципите на Хартата.

ЧАСТ II

ТЪРГОВИЯ

Член 3

Международни пазари

Договарящите се страни работят за насърчаване достъпа до международните пазари при търговски условия, и като цяло за развитието на един открит и конкурентен пазар за енергийни материали и продукти.

Член 4

Ненакърняване на ГАТТ и свързаните с него документи

Нито една разпоредба на настоящия договор не накърнява, както между отделните договарящи се страни, които са страни по ГАТТ, разпоредбите на ГАТТ и свързаните с него документи, както те се прилагат между тези договарящи се страни.

Член 5

Инвестиционни мерки, свързани с търговията

1. Договарящата се страна не може да прилага инвестиционни мерки, свързани с търговията, които са несъвместими с разпоредбите на членове III или XI от ГАТТ; това не накърнява правата и задълженията на договарящата се страна, произтичащи от ГАТТ и свързаните с него документи, както и от член 29.

2. Такива мерки включват всяка инвестиционна мярка, която се явява задължителна или приложима съгласно националното законодателство или съгласно някоя административна разпоредба, или чието спазване е необходимо за получаване на предимство, и която изисква:

а) закупуването или използването от предприятието на продукти от местен произход или от какъвто и да е местен източник, независимо дали е определено по отношение на конкретни продукти, по отношение на обем или стойност на продукти или по отношение на част от обема или стойността на неговото местно производство; или

б) закупуването или използването на вносни продукти от предприятието да се ограничава до размер, пропорционален на обема или стойността на местните продукти, които то изнася;

или която ограничава:

в) вноса от предприятие на продукти, използвани или свързани с неговото местно производство, като цяло или до размер, пропорционален на обема или стойността на местното производство, което то изнася;

г) вноса от предприятието на продукти, използвани или свързани с неговото местно производство чрез ограничаване достъпа му до чуждестранна валута до размер, пропорционален на притоците на чуждестранна валута на предприятието; или

д) износа или продажбата за износ от предприятието на продукти независимо дали са определени по отношение на обем или стойност на продукти или по отношение на част от обема или стойността на неговото местно производство.

3. Нито една разпоредба на параграф 1 не може да се тълкува като препятстваша договаряща се страна да прилага описаните в алинея 2, букви а) и в) инвестиционните мерки във връзка с търговията като условие, предпоставящо право на мерки за насърчаване на износа, чуждестранна помощ, държавни поръчки или програми за преференциални мита или квоти.

4. Независимо от параграф 1, договаряща се страна може да продължи временно да поддържа инвестиционните мерки, свързани с търговията, които са се прилагали повече

от 180 дни към датата на подписването на настоящия договор от нея, при условията на разпоредбите за уведомяване и постепенна отмяна, посочени в приложение TRM.

Член 6

Конкуренция

1. Всяка договаряща се страна работи с цел намаляване на деформациите на пазара и на ограниченията за конкуренцията в икономическата дейност в енергийния сектор.
2. Всяка договаряща се страна гарантира, че в рамките на нейната юрисдикция, тя има и прилага закони, които са необходими и целесъобразни за решаването на проблеми, породени от едностранно и съгласувано антиконкурентно поведение в икономическата дейност в енергийния сектор.
3. Договарящите се страни с опит в прилагането на правила за конкуренцията разглеждат внимателно възможността за оказване, при съответно поискване и в рамките на наличните ресурси, на техническа помощ на други договарящи се страни във връзка с разработването и прилагането на правила за конкуренцията.
4. Договарящите се страни могат да си сътрудничат в прилагането на техните правила на конкуренция чрез консултации и обмяна на информация.
5. Ако договаряща се страна счита, че, определено антиконкурентно поведение, наблюдавано на територията на друга договаряща се страна, засяга неблагоприятно важни интереси, свързани с определените в този член цели, договарящата се страна може да уведоми другата договаряща се страна и може да изиска нейните органи по въпросите на конкуренцията да предприемат съответните действия с принудителен характер. Уведомяващата договаряща се страна включва в такова уведомление достатъчно информация, позволяваща на уведомената договаряща се страна да идентифицира антиконкурентното поведение, което е предмет на уведомлението, и предлага такава допълнителна информация и сътрудничество, каквато уведомяващата договаряща се страна е в състояние да предостави. Уведомената договаряща се страна, или в зависимост от обстоятелствата, съответните органи по въпросите на конкуренцията могат да проведат консултации със съответните органи по въпросите на конкуренцията на уведомяващата договаряща се страна и изцяло вземат предвид молбата на уведомяващата договаряща се страна при вземането на решение за предприемане на принудително изпълнение по отношение на предполагаемо антиконкурентно поведение, което се посочва в уведомлението. Уведомената договаряща се страна уведомява уведомяващата договаряща се страна за своето решение или за решението на съответните органи по въпросите на конкуренцията и може, ако желае, да информира уведомяващата договаряща се страна за основанията за решението. Ако се предприеме принудително изпълнение, уведомената договаряща се страна съобщава на уведомяващата договаряща се страна за резултатите от тях, и до колкото е възможно, за всякакво значително междинно развитие.
6. Нито една разпоредба на настоящия член не изисква от договарящата се страна да предоставя информация в противоречие с нейното законодателство по отношение на разкриването на сведения, конфиденциалността или търговската тайна.

7. Описаните в параграф 5 и член 27, параграф 1 процедури са единствените средства, предвидени в настоящия договор за разрешаването на всички спорове, които могат да възникнат във връзка с прилагането или тълкуването на настоящия член.

Член 7

Транзитиране

1. Всяка договаряща се страна предприема необходимите мерки за улесняване транзитирането на енергийни материали и продукти в съответствие с принципа на свободата на транзитиране и без разлика по отношение на произхода, местоназначението или собствеността на такива енергийни материали и продукти или дискриминация по отношение на цената на база на такива разлики, както и без налагане на прекомерни забавяния, ограничения или такси.

2. Договарящите се страни насърчават компетентните органи да си сътрудничат с цел:

- а) модернизиране на съоръженията за транспортиране на енергия, които са необходими за транзитирането на енергийните материали и продукти;
- б) разработване и експлоатация на съоръжения за транспортиране на енергия, обслужващи териториите на повече от една договаряща се страна;
- в) вземането на мерки за намаляване на последствията от прекъсванията в снабдяването с енергийни материали и продукти;
- г) улесняване взаимното свързване на съоръженията за транспортиране на енергия.

3. Всяка договаряща се страна се задължава, нейните разпоредби, свързани с транспортирането на енергийни материали и продукти и на използването на съоръжения за транспортиране на енергия, да третират транзитираните енергийни материали и продукти по не по-малко благоприятен начин, отколкото нейните нормативни разпоредби третират такива материали и продукти, с произход или предназначени за нейната територия, освен ако съществуващо международно споразумение не предвижда друго.

4. В случай че транзитирането на енергийни материали и продукти не може да се осъществява при търговски условия посредством съоръжения за транспортиране на енергия, договарящите се страни не възпрепятстват създаването на нови мощности, освен ако не се предвижда друго в приложимо законодателство, което е в съответствие с параграф 1.

5. Договарящата се страна, през чиято територия може да се осъществява транзитиране на енергийни материали и продукти, не е задължена да:

- а) разрешава изграждането или модифицирането на съоръжения за транспортиране на енергия; или

б) позволява ново или допълнително транзитиране през съществуващите съоръжения за транспортиране на енергия,

ако може да докаже на другите заинтересовани договарящи се страни, че би била застрашена сигурността или ефективността на нейната енергийна система, включително сигурността на снабдяването.

Договарящите се страни, при условията на параграфи 6 и 7, гарантират транзитирането на установените потоци от енергийни материали и продукти към, от и между териториите на други договарящи се страни.

6. Договаряща се страна, през чиято територия се осъществява транзитиране на енергийни материали и продукти, в случай на възникване на какъвто и да било спор по въпрос, свързан с това транзитиране, не прекъсва или намалява, както и разрешава на субект, който е под неин контрол да прекъсва или намалява, или да изисква от който и да е субект, който е под нейна юрисдикция, да прекъсва или намалява съществуващия поток от енергийни материали и продукти преди завършването на процедурата за разрешаване на спорове, предвидена в член 7, освен когато това е изрично договорено в договор или друго споразумение, уреждащо това транзитиране, или е позволено в съответствие с решение на помирителя.

7. По отношение на описания в параграф 6 спор се прилагат следните разпоредби, но само след изчерпването на всички съответни договорни или други средства за решаване на споровете, предварително договорени между договарящите се страни, участващи в спора, или между който и да е субект, посочен в параграф 6 и субект на друга договаряща се страна, която е страна по спора :

а) Договарящата се страна, която е страна по спора, може да го отнесе за разрешаване до Генералния секретар чрез уведомление, което представя в обобщен вид предмета на спора. Генералният секретар уведомява всички договарящи се страни за всяко такова сезиране.

б) В срок от 30 дни от получаването на такова уведомление, Генералният секретар, консултирайки се със страните по спора и с останалите заинтересовани договарящи се страни, назначава помирител. Този помирител трябва да притежава опит по въпросите, предмет на спора, и не трябва да бъде поданик или гражданин или да е постоянно пребиваващ в страна по спора или някоя от другите заинтересовани договарящи се страни.

в) Помирителят търси съгласието на страните по спора относно неговото разрешаване или относно процедура за постигане на такова разрешаване. Ако в срок от 90 дни от назначаването му той не успее да постигне такова съгласие, той препоръчва разрешаване на спора или процедура за постигане на такова разрешаване и взема решение за временните такси и други условия, които да се спазват за транзитирането от дата, която той определи, до разрешаване на спора.

г) Договарящите се страни се задължават да спазват, както и да гарантират, че субектите, които са обект на техен контрол или юрисдикция спазват междинните решения съгласно буква в) по отношение на митническите тарифи и условията, в

течение на 12 месеца от решението на помирителя или до разрешаването на спора, което от двете е по-ранно.

д) Независимо от буква б) Генералният секретар може да избере да не назначи помирител, ако по негова преценка спорът касае транзитиране, което е или е било предмет на процедурите за разрешаване на спорове, предвидени в букви а) - г) и тези процедури не са довели до разрешаване на спора.

е) Конференцията за Хартата приема стандартни разпоредби за провеждането на процедура по помирението и за възнаграждението на помирителите.

8. Нито една разпоредба на настоящия член не накърнява правата и задълженията на договарящата се страна, произтичащи от международното право, включително обичайното международно право, съществуващите двустранни и многостранни споразумения, включително правила относно подводни кабели и тръбопроводи.

9. Този член не може да се тълкува като задължаващ договаряща се страна, която не притежава определен тип съоръжения за транспортиране на енергия, използвани за транзитиране, да предприема каквито и да било мерки съгласно този член по отношение на този вид съоръжения за транспортиране на енергия. Такава договаряща се страна, обаче, е длъжна да спазва разпоредбите на параграф 4.

10. По смисъла на този член:

а) „Транзитиране” означава:

(i) транспортирането през територията на договаряща се страна или от или до пристанищни съоръжения на нейната територия за натоварване или разтоварване, на енергийни материали и продукти, произхождащи от територията на друга държава и предназначени за територията на трета държава, доколкото другата държава или третата държава е договаряща се страна; или

(ii) транспортирането през територията на договаряща се страна на енергийни материали и продукти, произхождащи от територията на друга договаряща се страна и предназначени за територията на тази друга договаряща се страна, освен ако двете заинтересовани договарящи се страни не решат друго и не регистрират своето решение чрез съвместно вписване в приложение N. Двете договарящи се страни могат да заличат вписването си от списъка в приложение N, като внесат съвместно писмено уведомление за намеренията си в секретариата, който предава това уведомление до всички останали договарящи се страни. Зачиаването влиза в сила четири седмици след това уведомление.

б) „Съоръженията за транспортиране на енергия” се състоят от магистрални газопроводи с високо налягане, високоволтови мрежи и линии за пренос на електроенергия, магистрални нефтопроводи, тръбопровод за отвеждане на въглищен шлам, нефтопроводи и други стационарни съоръжения, специално предназначени за манипулиране на енергийни материали и продукти.

Член 8

Трансфер на технологии

1. Договарящите се страни се споразумяват да насърчат достъпа и трансфера на енергийни технологии на търговска и недискриминационна основа, да подпомагат ефективната търговия с енергийни материали и продукти и инвестициите, както и да осъществяват целите на Хартата при условията на техните закони и нормативни актове, и на защитата на правата на интелектуална собственост.
2. В степента, необходима за прилагането на параграф 1, договарящите се страни, съответно, премахват съществуващите препятствия и не създават нови за трансфера на технологии в областта на енергийните материали и продукти и свързаните с тях оборудване и услуги, при условие на спазване на задължението за неразпространение и на другите международни задължения.

Член 9

Достъп до капитал

1. Договарящите се страни признават важността на отворените капиталови пазари за насърчаване на капиталовите потоци за финансиране на търговията с енергийни материали и продукти и за осъществяване и улесняване на инвестициите в икономическа дейност в енергийния сектор на териториите на други договарящи се страни, особено на такива с икономики в преход. Всяка договаряща се страна полага съответно усилия да благоприятства достъпа на дружества и граждани от други договарящи се страни до нейния капиталов пазар с цел финансиране на търговията с енергийни материали и продукти и с цел извършване на инвестициите в икономическа дейност в енергийния сектор на териториите на тези други договарящи се страни на основа не по-малко благоприятна от тази, която тя предоставя при подобни обстоятелства на своите собствени дружества и граждани или на дружествата и гражданите на която и да е друга договаряща се страна или на която и да е трета държава, която от тях е най-благоприятна.
2. Договарящата се страна може да приема и да поддържа програми, предвиждащи достъп до държавни кредити, субсидии, гаранции или застраховане с цел улесняване на търговията или инвестициите зад граница. Тя предоставя такива облекчения в съответствие с целите, ограниченията и критериите на такива програми (включително всякакви цели, ограничения или критерии, свързани с мястото на дейност на кандидата за получаване на такава облекчения или с мястото на доставка на стоки или услуги, доставени в рамките на тези облекчения) за инвестиции в икономическа дейност в енергийния сектор на други договарящи се страни, или за финансиране на търговия с енергийни материали и продукти с други договарящи се страни.
3. При изпълнението на програми за икономическа дейност в енергийния сектор, насочени към подобряване на икономическата стабилност и инвестиционния климат в договарящите се страни, договарящите се страни се стремят, когато това е целесъобразно, да насърчават операциите и да използват максимално опита на съответните международни финансови институции.

4. Нито една разпоредба в този член не възпрепятства:

а) финансовите институции да прилагат техните собствени практики на кредитиране или гарантиране, основаващи се на пазарни принципи и на съображения за предпазливост; или

б) договаряща се страна да взема мерки:

(i) от съображения за предпазливост, включително защита на инвеститорите, потребителите, вложителите, титулярите на полици или лицата, към които доставчиците на финансови услуги имат фидуциарно задължение; или

(ii) с цел осигуряване целостта и стабилността на своята финансова система и капиталови пазари.

ЧАСТ III

НАСЪРЧАВАНЕ И ЗАКРИЛА НА ИНВЕСТИЦИИТЕ

Член 10

Насърчаване, закрила и режим на инвестициите

1. Всяка договаряща се страна, в съответствие с разпоредбите на този договор, насъчвава и създава стабилни, равноправни, благоприятни и прозрачни условия за инвеститорите от другите договарящи се страни, за да инвестират на нейна територия. Тези условия включват ангажимента за предоставяне по всяко време на справедлив и еднакъв режим за инвестициите на инвеститори от други договарящи се страни. Такива инвестиции, също така, се ползват постоянно от максимална закрила и сигурност и никоя договаряща се страна по никакъв начин не възпрепятства чрез неоправдани или дискриминационни мерки тяхното управление, поддръжка, използване, владение или разпореждане с тях. Такива инвестиции в никакъв случай не подлежат на режим, по-неблагоприятен от изисквания от международното право, включително договорните задължения. Всяка договаряща се страна спазва всички задължения, които тя е поела по договор спрямо инвеститор или инвестиция на инвеститор на която и да е друга договаряща се страна.

2. Всяка договаряща се страна се стреми да предоставя на инвеститорите на другите договарящи се страни описания в параграф 3 режим по отношение на извършването на инвестиции на нейната територия.

3. По смисъла на този член, „режим” означава предоставения от договарящата се страна режим, не по-малко благоприятен от този, който тя предоставя на своите собствени инвеститори или на инвеститорите на която и да е друга договаряща се страна, или на която и да е трета държава, като се запазва този от тях, който е най-благоприятен.

4. Допълнителен договор, в съответствие с условията, които следва да бъдат определени, задължава всяка страна по него да предоставя на инвеститорите от другите страни режима, описан в параграф 3, по отношение на извършването на инвестиции на

нейната територия. Този договор е открит за подписване от държавите и организациите за регионална икономическа интеграция, които са подписали или са се присъединили към настоящия договор. Преговорите по допълнителния договор следва да започнат не по-късно от 1 януари 1995 г. с оглед да приключат до 1 януари 1998 г.

5. По отношение на извършването на инвестиции на територията ѝ, всяка договаряща се страна се стреми да:

а) ограничи до минимум изключенията от определения в параграф 3 режим;

б) отстрани постепенно съществуващите ограничения, засягащи инвеститорите от другите договарящи се страни.

6. а) По отношение на извършването на инвестиции на територията ѝ, договаряща се страна може по всяко време доброволно да заяви пред Конференцията за Хартата, чрез секретариата, своето намерение да не въвежда нови изключения от определения в параграф 3 режим.

б) Договарящата се страна може, освен това, по всяко време доброволно да се задължи да предостави на инвеститорите от другите договарящи се страни по отношение на извършването на инвестиции на нейната територия режима, посочен в параграф 3. За такива ангажменти се уведомява секретариата и те се включват в списъка на приложение VC и са задължителни съгласно настоящия договор. секретар.

7. Всяка договаряща се страна предоставя за инвестициите на нейната територия на инвеститори от други договарящи се страни и за свързаните с тях дейности, включително управлението, поддръжката, използването, владението или разпореждането с тях, режим, не по-малко благоприятен от този, който тя предоставя на своите собствени инвеститори или на инвеститорите на която и да е друга договаряща се страна, или на която и да е трета държава и на свързаните с тях дейности, включително управлението, поддръжката, използването, владението или разпореждането с тях, като режимът, който следва да се запази е този, който е най-благоприятен.

8. Редът и условията на прилагане на параграф 7 по отношение на програмите, в съответствие с които договарящата се страна предоставя субсидии или друга финансова помощ или сключва договори за изследвания и развитие в областта на енергийните технологии, се уговарят в допълнителния договор, описан в параграф 4. Всяка договаряща се страна информира чрез секретариата Конференцията за Хартата относно реда и условията, които тя прилага по отношение на посочените в този параграф програми.

9. Всяка държава или организация за регионална икономическа интеграция, която подписва или се присъединява към настоящия договор, представя в секретариата в деня, в който тя подписва договора или депозира своя акт за присъединяване, доклад, обобщаващ всички закони, наредби или други мерки, отнасящи се до:

а) изключения от параграф 2; или

б) посочените в параграф 8 програми.

Договарящата се страна поддържа доклада си актуален, като своевременно внася измененията и допълненията в секретариата. Конференцията за Хартата периодично разглежда тези доклади.

По отношение на буква а) докладът може да посочва части от енергийния сектор, в които договаряща се страна предоставя на инвеститорите от други договарящи се страни режима, посочен в параграф 3.

По отношение на буква б) разглеждането от Конференцията за Хартата може да касае въздействията на такива програми върху конкуренцията и инвестициите.

10. Независимо от другите разпоредби на този член, режимът, посочен в параграфи 3 и 7 не се прилага по отношение закрилата на интелектуалната собственост; вместо това режимът е както е определен в съответните разпоредби на приложимите международни споразумения за закрила на правата на интелектуална собственост, страни, по които са съответните договарящи се страни.

11. По смисъла на член 26, прилагането от договаряща се страна спрямо инвеститор от друга договаряща се страна на инвестиционни мерки, свързани с търговията, както са описани в член 5, параграфи 1 и 2, съществуващи към момента на това прилагане, се считат, при условията на член 5, параграфи 3 и 4, за нарушение на задължение на първата договаряща се страна по тази част.

12. Всяка договаряща се страна осигурява предоставянето от националното ѝ законодателство на ефективни средства за предявяване на искове и правата по отношение на инвестициите, споразумения за инвестиции и разрешенията за инвестиции.

Член 11

Основен персонал

1. Договарящата се страна, при условията на своите закони и разпоредби по отношение на влизането, пребиваването и работата на физически лица, добросъвестно разглежда молбите на инвеститори на други договарящи се страни и на нает от такива инвеститори или в рамките на инвестициите на тези инвеститори основен персонал за влизане и временно пребиваване на територията ѝ с цел осъществяване на дейност, свързана с извършването или развитието, управлението, поддръжката, използването, владенето или разпореждането със съответните инвестиции, включително предоставянето на консултации или ключови технически услуги.

2. Договарящата се страна разрешава на инвеститорите от друга договаряща се страна, които имат инвестиции на територията ѝ, както и на инвестициите на такива инвеститори, да назначават основен персонал по избор на инвеститора или на инвестицията независимо от националността и гражданството, при условие, че на този основен персонал е разрешено да влезе, да пребивава и да работи на територията на първата договаряща се страна, и че посочената работа отговаря на условията и сроковете на разрешението, предоставено на този основен персонал.

Член 12

Обезщетение за загуби

1. С изключение на случаите, когато се прилага член 13, на инвеститор от всяка договаряща се страна, който претърпи загуба по отношение на всяка инвестиция на територията на друга договаряща се страна, поради война или друг въоръжен конфликт, на извънредно положение в страната, граждански безредици или друго подобно събитие на тази територия, се предоставя от последната договаряща се страна, по отношение на реституция, обезщетяване, компенсация или друг вид споразумение, режим който е най-благоприятен от тези, които тази договаряща се страна прилага по отношение на всеки друг инвеститор независимо дали е: неин собствен инвеститор, инвеститор на друга договаряща се страна или инвеститор на някоя трета държава.

2. Без да се накърнява параграф 1, на инвеститор от договаряща се страна, който във всяка от посочените в този параграф ситуации претърпява загуба на територията на друга договаряща се страна, произтичаща от:

а) реквизиция на неговата инвестиция или на част от нея от силите или от властите на последната; или

б) унищожаване на неговата инвестиция или на част от нея от силите или властите на последната, което не се е изисквало от нуждите на ситуацията;

се предоставя реституция или обезщетение, което и в двата случая е незабавно, достатъчно и ефективно.

Член 13

Експроприация

1. Инвестициите на инвеститори от договаряща се страна на територията на друга договаряща се страна не подлежат на национализация, експроприация или на мярка или мерки, чиито ефект е еквивалентен на национализация или експроприация (наричани по-нататък „експроприация”), освен когато такава експроприация е:

а) с цел, отговаряща на обществения интерес

б) недискриминационна

в) проведена при спазване на съответните правови процедури; и

г) придружена от заплащане на незабавно, достатъчно и ефективно обезщетение.

Размерът на такова обезщетение отговаря на справедливата пазарна стойност на експроприираната инвестиция непосредствено преди момента експроприацията или непосредствено преди експроприацията да стане известна по такъв начин, че да повлияе на стойността на инвестицията (наричана по-нататък „дата на оценката”).

Такава справедлива пазарна стойност по молба на инвеститора се изразява в свободно конвертируема валута на базата на пазарния обменен курс, съществуващ за тази валута на датата на оценка. Обезщетението включва също лихва при търговски лихвен процент, определен на пазарна основа, от датата на експроприация до датата на плащането.

2. Засегнатият инвеститор има право, в съответствие със законодателството на договарящата се страна, извършваща експроприацията, на незабавно разглеждане на неговото дело от съдебен или друг компетентен и независим орган на тази договаряща се страна, на оценяване на неговата инвестиция и на изплащане на обезщетение в съответствие с принципите, изложени в параграф 1.

3. За избягване на съмнения, експроприацията включва ситуациите, при които договаряща се страна експроприира активите на дружество или предприятие на своята територия, в която инвеститор от някоя друга договаряща се страна има инвестиция, включително чрез притежание на акции.

Член 14

Трансфери във връзка с инвестициите

1. Всяка договаряща се страна гарантира, по отношение на инвестициите на нейна територия на инвеститори на друга договаряща се страна, свободата на трансферите в и от своята територия, включително трансфер на:

- а) първоначален капитал плюс всеки допълнителен капитал за поддържане и развитие на инвестиция;
- б) доходи;
- в) плащания по договор, включително плащания за погасяване на главница и на общо начислената лихва по кредитно споразумение;
- г) неизразходвани приходи и други възнаграждения на персонал, нает от чужбина във връзка с тази инвестиция
- д) приходи от продажба или ликвидация на цялата или на част от инвестиция;
- е) плащания, възникващи в резултат на решаването на съдебен спор;
- ж) плащания на обезщетение в съответствие с членове 12 и 13.

2. Трансферите в съответствие с параграф 1 се извършват без забава и (с изключение на случаите на доход в натура) в свободно конвертируема валута.

3. Трансферите се извършват по пазарния обменен курс на датата на трансфера за „spot“ операции, извършени в подлежащата на трансфер валута. При отсъствие на пазар за чуждестранна валута, курсът, който следва да се приложи, е последният курс, прилаган по отношение на национални инвестиция или последния обменен курс за

превръщане на валути в специални права на тираж, което от двете е по-изгодно за инвеститора.

4. Независимо от параграфи 1 - 3, договарящата се страна може да защити правата на кредиторите или да осигури спазването на законите относно издаването, търговията и търгуването с ценни книжа, както и изпълнението на решения по граждански, административни и наказателни дела, посредством справедливо, недискриминационно и добросъвестно прилагане на нейните закони и наредби.

5. Независимо от параграф 2, договарящи се страни, които са държави, влизали в състава на бившия Съюз на съветските социалистически републики, могат да предвиждат в споразумения, сключени между тях, че преводите на плащания да става във валутите на такива договарящи се страни, при условие, че такива споразумения не третират инвестиции на техните територии на инвеститори от други договарящи се страни по-неблагоприятно от всички други инвеститори от договарящите се страни, които са сключили такива споразумения или от инвестиции на инвеститори от някоя трета държава.

6. Независимо от параграф 1, буква б) договаряща се страна може да ограничи трансфера на доход в натура в случаите, когато на договарящата се страна е разрешено съгласно член 29, параграф 2, буква а) или съгласно ГАТТ и свързаните с него документи да ограничи или забрани износа или продажбата за износ на продукта, представляващ доходът в натура; при условие, че договарящата се страна разрешава извършването на трансфери на доходи в натура в съответствие с разрешения или условия, така както са разрешени или определени в споразумение за инвестиции, разрешение за инвестиция или друго писмено споразумение между договарящата се страна и инвеститор от друга договаряща се страна или неговата инвестиция.

Член 15

Суброгация

1. Ако договаряща се страна или определен от нея орган (наричан по-нататък „обезщетяваща страна“) извърши плащане по обезщетение или гаранция, предоставени във връзка с инвестиция на един инвеститор (наричана тук по-нататък „обезщетена страна“) на територията на друга договаряща се страна (наричана по-нататък „приемаща страна), приемащата страна признава:

а) прехвърлянето на всички права и претенции по отношение на такава инвестиция на обезщетяващата страна; и

б) правото на обезщетяващата страна да упражнява всички тези права и да предявява такива претенции чрез суброгация.

2. Обезщетяващата страна има право при всички случаи на:

а) Еднакво третиране по отношение на правата и претенциите, придобити от нея по силата на прехвърлянето, посочено в параграф 1; и

б) Еднакъв размер плащания, дължими по силата на такива права и претенции

каквито обезщетената страна е имала право да получи по силата на настоящия договор по отношение на дадената инвестиция.

3. При каквато и да е процедура в съответствие с член 26, договарящата се страна не може да твърди в своя защита, за целите на насрещен иск или компенсирани или по каквато и да е друга причина, че обезщетението или друга компенсация на всички или на част от заявените щети са били получени или ще бъдат получени в съответствие с договор за застраховка или гаранция.

Член 16

Връзка с други споразумения

Когато две или повече договарящи се страни са сключили предшестващо международно споразумение или сключат последващо международно споразумение, чиито условия във всеки един от случаите касаят предмета на части III или V на този договор;

1. нито една разпоредба на части III или V на този договор не следва да се тълкува като дерогиращо дадена разпоредба по условията на другото споразумение или дадено право за разрешаване на спорове по отношение на него в съответствие с това споразумение; и

2. нито една разпоредба на другото споразумение не следва да се тълкува като дерогиращо дадена разпоредба на части III или V на този договор или дадено право за разрешаване на спорове по отношение на него в съответствие с този договор;

когато такава разпоредба е по-благоприятна за инвеститора или инвестицията.

Член 17

Неприлагане на част III при определени обстоятелства

Всяка договаряща се страна си запазва правото да отказва предимствата, предвидени в тази част на:

1. юридическо лице, ако такова юридическо лице се притежава или контролира от граждани или поданици на трета държава и ако това юридическо лице не осъществява съществена търговска дейност на територията на договарящата се страна, на която то е учредено; или

2. инвестиция, ако отказващата договаряща се страна установи, че такава инвестиция е инвестиция на инвеститор от трета държава, с или по отношение на която отказващата договаряща се страна:

а) не поддържа дипломатически отношения; или

б) приема или запазва в сила мерки, които:

(i) забраняват сделки с инвеститори от тази държава; или

(iii) биха били нарушени или заобиколени, ако предимствата, предвидени в тази част, са предоставени на инвеститори от тази държава или на техните инвестиции.

ГЛАВА IV

ДРУГИ РАЗПОРЕДБИ

Член 18

Суверенитет върху енергийните ресурси

1. Договарящи се страни признават държавния суверенитет и суверенните права по отношение на енергийните ресурси. Те отново потвърждават, че те трябва да се упражняват в съответствие с и при условията на международното право.
2. Без да се засягат целите за насърчаване достъпа до енергийните ресурси, както и тяхното проучване и разработване на търговска основа, договорът по никакъв начин не накърнява правилата в договарящи се страни, уреждащи режима на собственост върху енергийните ресурси.
3. Всяка държава запазва, в частност, правото да реши кои географски области в нейната територия да се предоставят за проучване и разработване на нейните енергийни ресурси, оптимизирането на възстановяването им, както и темповете на черпенето им или експлоатирането им по друг начин, да определя и се разпорежда с всякакви данъци, такси или други финансови плащания, подлежащи на плащане във връзка с такова проучване и експлоатация, а също и да урежда аспекти, свързани с околната среда и безопасността на такова проучване, разработване и възстановяване в нейната територия, и да участва в такова проучване и експлоатация, по-специално, чрез пряко участие на правителството или държавни предприятия.
4. Договарящите се страни се задължават да насърчават достъпа до енергийните ресурси наред с другото, чрез предоставянето по недискриминационен начин въз основа на публикувани критерии на разрешения, лицензии, концесии и договори за изследване и проучване на енергийни ресурси или за експлоатацията и добиването им.

Член 19

Екологични аспекти

1. Като преследва целите за постигането на устойчиво развитие и като взема предвид задълженията си по международни споразумения, отнасящи се до околната среда, по които тя е страна, всяка договаряща се страна се стреми да сведе до минимум по икономически ефективен начин вредните въздействия върху околната среда, възникващи в или извън територията ѝ, в следствие на всички дейности в енергийния цикъл на нейна територия, като обръща необходимото внимание на безопасността. При осъществяването на това, договаряща се страна действа по ефективен начин по отношение на разходите. В своите политики и действия всяка договаряща се страна се стреми да предприема предпазни мерки за предотвратяване или свеждане до минимум

влошаването на качеството на околната среда. Договарящите се страни са съгласни, че предизвикващият замърсяване на териториите на договарящи се страни, по принцип, поема разходите във връзка със замърсяването, включително транс граничното замърсяване, като надлежно се отчитат обществения интерес и без да се допуска опорочаване в инвестициите в енергийния цикъл или в международната търговия. За тази цел, договарящите се страни:

- а) вземат предвид екологичните съображения при формулирането и осъществяването на енергийните си политики;
- б) насърчават пазарно ориентирано ценообразуване и по-пълно отразяване на екологичните разходи и изгоди в рамките на целия енергиен цикъл;
- в) като имат предвид член 34, параграф 4 насърчават сътрудничеството за постигане на екологичните цели на Хартата, както и сътрудничеството в областта на международните екологични стандарти за енергийния цикъл, като отчитат разликите по отношение вредните въздействия и разходите за тяхното намаляване в договарящите се страни;
- г) отдават особено внимание на повишаването на енергийната ефективност, на разработването и използването на възобновяеми енергийни източници, поощряване използването на по-чисти горива както и използването на технологии и технологични средства, намаляващи замърсяването;
- д) съдействат за събирането и обмена на информация между договарящи се страни относно екологически обосновани и икономически ефективни енергийни политики и икономически рентабилни практики и технологии;
- е) съдействат за повишаване информираността на населението относно въздействието на енергийните системи върху околната среда, както и значението от предотвратяване или намаляване на вредното им въздействие върху околната среда, а също и относно разходите, свързани с различните мерки за неговото предотвратяване или намаляване;
- з) съдействат и сътрудничат в проучването, разработването и прилагането на енергийно ефективни и екологично обосновани технологии, практики и процеси, които свеждат до минимум вредните въздействия върху околната среда на всичките аспекти на енергийния цикъл по икономически ефективен начин;
- и) насърчават създаването на благоприятни условия за трансфер и разпространение на такива технологии, в съответствие с адекватна и ефективна закрила на правата на интелектуална собственост;
- й) способствуват за прозрачност при оценката на ранен етап и преди вземането на решение, както и за последващия мониторинг на въздействието върху околната среда на значими от екологична гледна точка енергийни инвестиционни проекти;
- к) способствуват за повишаване на нивото на информираност в международен план и на обмена на информация за съществуващите екологични програми и стандарти на договарящите се страни, както и за реализацията на тези програми и стандарти;

л) участват по молба и в рамките на съществуващите ресурси, в разработването и осъществяването на екологични програми в договарящите се страни.

2. По молба на една или повече договарящи се страни, споровете по прилагането или тълкуването на разпоредбите на настоящия член се разглеждат от Конференцията за Хартата с цел решаването им при условие, че в други международни форуми не съществува договореност за разглеждане на такива спорове.

3. По смисъла на настоящия член:

а) „енергиен цикъл” означава цялата енергийна верига, включително дейности, свързани с търсенето, проучването, производството, преобразуването, съхранението, транспортирането, разпределението и потреблението на различните форми на енергия, както и преработването и изхвърлянето на отпадъците, а също така и извеждането от експлоатация, прехвърлянето или закриването на такива дейности с цел свеждане до минимум на вредните въздействия върху околната среда;

б) „въздействие върху околната среда” означава всяко въздействие, което дадена дейност оказва върху околната среда, включително човешкото здраве и безопасност, флора, фауна, почва, въздух, вода, климат, ландшафт и исторически паметници или други физични структури, или взаимодействието между тези фактори; то включва също въздействието върху културното наследство или социално-икономическите условия в резултат на изменения в тези фактори;

в) „повишаване на енергийната ефективност” означава действие за поддържане на същата единица продукция (на стока или услуга) без да се намалява качеството или характеристики на продукцията, като при това се намалява количеството енергия, необходимо за производството на тази продукция;

г) „икономически ефективно” означава постигането на дадена цел при най-малки разходи или постигането на най-голямо преимущество при дадени разходи.

Член 20

Прозрачност

1. Съгласно член 29, параграф 2, буква а) законите, подзаконовите актове, съдебните решения и административните постановления с общо действие, които засягат търговията с енергийни материали и продукти, са сред мерките, обект на дисциплината за прозрачност на ГАТТ и свързаните с него документи.

2. Законите, подзаконовите актове, съдебните решения и административните постановления с общо действие, които са влезнали в сила в договарящи се страни, както и действащите споразумения между договарящи се страни, които засягат други въпроси, обхванати от настоящия договор, също се публикуват незабавно, за да може договарящите се страни и инвеститорите да се запознаят с тях. Разпоредбите на този параграф не изискват договаряща се страна да разкрива поверителна информация, което би възпрепятствало прилагането на закона или по друг начин да бъде в

противоречие с обществения интерес, или би накърнило законните търговски интереси на някой инвеститор.

3. Всяка договаряща се страна посочва едно или повече бюра за справки, в които могат да бъдат отправени искания за информация относно гореспоменатите закони, подзаконови актове, съдебни решения и административни постановления и съобщава местоположението на тези бюра незабавно на секретариата, който предоставя тези сведения при поискване.

Член 21

Данъчно облагане

1. Освен ако не е предвидено друго в този член, нито една разпоредба в този договор не създава права или налага задължения по отношение на мерките, взети от договарящите се страни във връзка с данъчното облагане. В случай на несъответствие между този член, и която и да е друга разпоредба на договора, този член има преимуществена сила по отношение на несъответствието.

2. Член 7, параграф 3 се прилага по отношение на данъчните мерки, без тези върху дохода или върху капитала, с изключение, че тази разпоредба не се прилага по отношение на:

а) предимство, предоставяно на договаряща се страна в съответствие с данъчните разпоредби на всяка конвенция, споразумение или договореност, посочени в алинея 7, буква а), (ii); или

б) всяка данъчна мярка, целяща осигуряването на ефективно събиране на данъците, освен когато мярката на договаряща се страна установява произволна дискриминация спрямо енергийни материали и продукти, с произход от или предназначени за територията на друга договаряща се страна, или произволно ограничава предимствата, предоставяни в съответствие с член 7, параграф 3.

3. Член 10, параграфи 2 и 7 се прилага по отношение на данъчните мерки, без тези върху дохода или върху капитала, с изключението, че тази разпоредба не се прилага:

а) за налагане задължения по режима на най-облагодетелствана нация по отношение на предимствата, предоставяни на договаряща се страна в съответствие с данъчните разпоредби на всяка конвенция, споразумение или договореност, посочени в алинея 7, буква а), (ii) или произтичащи от членство в дадена организация за регионална икономическа интеграция; или

б) всяка данъчна мярка, целяща осигуряването на ефективно събиране на данъците, освен когато мярката на договарящата се страна установява произволна дискриминация спрямо инвеститор от друга договаряща се страна, или произволно ограничава предимствата, предоставяни в съответствие с разпоредбите на настоящия договор, свързани с инвестициите.

3. Член 29, параграфи 2 - 6 се прилага по отношение на данъчните мерки, без тези върху дохода или върху капитала.

4. а) Член 13 се прилага по отношение на данъците.

б) Когато по възниква въпрос във връзка с член 13, който се свежда до това дали данъкът представлява експроприация и дали даден данък, за който се твърди, че е експроприация, е дискриминационен, се прилагат следните разпоредби:

(i) инвеститорът или договарящата се страна, която твърди, че има експроприация, сезира съответния компетентен данъчен орган относно въпроса дали данъкът е експроприация или дали данъкът е дискриминационен. Ако инвеститорът или договарящата се страна не са извършили такова сезиране, органите, призвани да разрешават спорове в съответствие с член 26, параграф 2, буква в) или 27, параграф 2, го връщат за разглеждане от съответните компетентни данъчни органи;

(ii) компетентните данъчни органи се стремят да разрешат въпросите в срок от шест месеца от сезирането. В случай, че се касае за въпрос за недискриминация, компетентните данъчни органи прилагат разпоредбите относно недискриминацията от съответната данъчна конвенция или, ако в съответната данъчна конвенция не се съдържат недискриминационни разпоредби, приложими към този данък или няма действаща данъчна конвенция между договарящите се страни, те прилагат недискриминационните принципи в съответствие с Типовата данъчна конвенция за доходите и капитала на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие;

(iii) органите, призовани да разрешават споровете съгласно член 26, параграф 2, буква в) или член 27, параграф 2, могат да вземат предвид всички заключения, до които са достигнали компетентните данъчни органи относно това, дали се данъкът представлява експроприация. Тези органи вземат предвид всички заключения, до които са достигнали компетентните данъчни органи в шестмесечния срок, определен в буква б), (ii) относно това, дали данъкът е дискриминационен. Тези органи могат също да вземат предвид всички заключения, до които са достигнали компетентните данъчни органи след изтичането на шестмесечния срок.

(iv) включването на компетентните данъчни органи след изтичане на определения в буква б), (ii) шестмесечен период, при никакви условия не води до забавяне на процедурите в съответствие с членове 26 и 27.

6. За избягване на съмнения, член 14 не ограничава правото на договарящата се страна да налага или събира данък чрез удържане или по друг начин.

7. По смисъла на този член:

а) Терминът „данъчна мярка” включва:

(i) всяка разпоредба, свързана с данъците на националното законодателство на договарящата се страна или на нейна административно-териториална единица или на неин орган на местно самоуправление; и

(ii) всяка разпоредба във връзка с данъците на всяка конвенция за избягване на двойното данъчно облагане или на всеки друг договор или договореност, с които договаряща се страна е обвързана.

б) Като данъци върху дохода или върху капитала се считат всички данъци, с които се облагат общия доход, общия капитал или съставни части от дохода или капитала, включително данъци върху приходи от прехвърляне на собственост, данъци върху имоти, наследства и подаръци или по същество аналогични данъци, данъци върху общия размер на заплати и възнаграждения, изплащани от предприятията, както и данъци върху повишаване стойността на капитала.

в) „Компетентен данъчен орган” означава компетентен орган съгласно действащо между договарящите се страни споразумение за избягване на двойното данъчно облагане или когато няма такова действащо споразумение, министърът или министерството, отговарящо за данъците или техни упълномощени представители.

г) За избягване на съмнения, термините „данъчни разпоредби” и „данъци” не включват митнически налози.

Член 22

Държавни и привилегирвани предприятия

1. Всяка договаряща се страна следи за това, всяко държавно предприятие, което тя поддържа или създава, да осъществява своята дейност по отношение на продажбата или предоставянето на стоки и услуги на нейната територия по начин, съответстващ на задълженията на договарящата се страна съгласно част III от настоящия договор.

2. Някоя договаряща се страна не поощрява или изисква от такива държавни предприятия да осъществяват своята дейност на територията ѝ по начин, несъответстващ на задълженията на договарящата се страна съгласно други разпоредби на този договор.

3. Всяка договаряща се страна, ако тя създава или поддържа някакъв субект и му предоставя регулаторни, административни или други пълномощия, следи за това, този субект да изпълнява тези пълномощия по начин, съответстващ на задълженията на договарящата се страна съгласно част III на този договор.

4. Някоя договаряща се страна не поощрява или изисква от субектите, на които предоставя изключителни или специални привилегии да осъществяват своята дейност на територията ѝ по начин, несъответстващ на задълженията на договарящата се страна съгласно други разпоредби на този договор.

5. По смисъла на този член „субект” включва всяко предприятие, агенция или друга организация или физическо лице.

Член 23

Спазване на разпоредбите от субнационални власти

1. Всяка договаряща се страна в съответствие с този договор носи пълна отговорност за спазването на всички разпоредби на договора и взема такива разумни мерки, с които разполага, за да гарантира такова спазване от регионалните и местните органи на управление или власти на територията ѝ.

2. Разпоредбите, уреждащи разрешаването на споровете в части II, IV и V на настоящия договор, могат да се прилагат по отношение на мерки, засягащи спазването на договора от договаряща се страна, които са били взети от регионални или местни органи на управление или власти на територията на договарящата се страна.

Член 24

Изключения

1. Този член не се прилага за членове 12, 13 и 29.

2. Разпоредбите на този договор, освен:

а) посочените в параграф 1; и

б) по отношение на точка (i), част III на договора;

не забранява на някоя договаряща се страна да приема или прилага някои мерки:

(i) необходими за защита на живота или здравето на хора, животни или растения;

(ii) съществено важни за придобиването или разпределението на енергийни материали и продукти в условия на дефицит, възникнал по причини, независещи от тази договаряща се страна, при условие, че всяка такава мярка е съвместима с принципите, че;

А) всички останали договарящи се страни имат право на справедлив дял от международните доставки на тези енергийни материали и продукти; и

Б) всяка такава мярка, която е несъвместима с настоящия договор, се прекратява веднага щом породилите я условия престанат да съществуват; или

(iii) целящи подпомагането на инвеститори, които принадлежат към коренното население или са лица или групи в неравностойно социално и икономическо положение, или техните инвестиции, и за което секретариата е уведомен, при условие, че такава мярка:

А) няма съществено въздействие върху икономиката на договаряща се страна; и

Б) не прави разлика между инвеститорите от друга договаряща се страна и инвеститорите от тази договаряща се страна, които не са сред тези, за които е предназначена мярката,

при условие че такава мярка не представлява скрито ограничение на икономическа дейност в енергийния сектор или произволна или необоснована дискриминация по отношение на някои договарящи се страни или инвеститори или други заинтересовани лица от договарящи се страни. Тези мерки се обосновават надлежно и не отменят или засягат някое предимство в по-голяма степен от строго необходимото за заявената цел, което една или няколко други договарящи се страни разумно очакват съгласно настоящия договор.

3. Разпоредбите на настоящия договор, освен тези, посочени в параграф 1, не трябва да се тълкуват като възпрепятстващи някоя договаряща се страна да предприема каквато и да била мярка, която тя счита за необходима;

а) за защита на нейни важни в областта на сигурността, включително мерки, които:

(i) се отнасят до доставката на енергийни материали и продукти за военния комплекс; или

(ii) предприети по време на война, въоръжен конфликт или други извънредни ситуации в международните отношения

б) свързани с осъществяването на национални политики в областта на неразпространението на ядрено оръжие или други ядрени взривни устройства, или необходими за изпълнение на задълженията ѝ по договора за неразпространение на ядрено оръжие, Основните насоки за износителите на ядрени материали и други международни задължения или споразумения в областта на неразпространението на ядреното оръжие, или

в) за поддържане на обществения ред.

Такава мярка не трябва да представлява скрито ограничение спрямо транзитирането.

4. Разпоредбите на настоящия договор, които предоставят режим на най-облагодетелствуванa нация не задължават никоя договаряща се страна да предоставя на инвеститорите на друга договаряща се страна преференциален режим:

а) произтичащ от членството ѝ в зона за свободна търговия или в митнически съюз; или

б) който се предоставя с двустранно или многостранно споразумение за икономическо сътрудничество между държави, които са били част от бившия Съюз на съветските социалистически републики до установяването на икономически отношения между тях на окончателна основа.

Член 25

Споразумения за икономическа интеграция

1. Разпоредбите на този договор не трябва да се тълкуват като задължаващи договаряща се страна, която е страна по Споразумение за икономическа интеграция (наричано по-нататък „СИИ“) да предоставя посредством режима на най-

облагодетелствана нация, на друга договаряща се страна, която не е страна по това СИИ, преференциален режим, който се прилага между страните по това СИИ поради факта, че те са страни по него.

2. По смисъла на параграф 1 „СИИ” означава споразумение, значително либерализиращо, наред с другото, търговията и инвестициите чрез недопускане или премахване по същество на всяка дискриминация между страните по него посредством премахването на съществуващите дискриминационни мерки и/или забраната на нови или по-дискриминационни мерки или по време на влизането в сила на това споразумение или въз основа на разумен период от време.

3. Този член не засяга прилагането на ГАТТ и свързаните с него документи съгласно член 29.

ЧАСТ V

УРЕЖДАНЕ НА СПОРОВЕ

Член 26

Уреждане на спорове между инвеститор и договаряща се страна

1. Спорове между договаряща се страна и инвеститор от друга договаряща се страна, свързани с инвестиция на последния на територията на първата, които касаят предполагаемо нарушение на задължение на първата съгласно част III, се решават, ако е възможно, по мирен начин.

2. Ако такива спорове не могат да бъдат уредени в съответствие с разпоредбите на параграф 1 в срок от три месеца от датата, на която коя да е от страните по спора е поискала мирно решаване, инвеститорият – страна по спора, може да избере да го внесе за разрешаване:

а) в съдилищата или административните съдилища на договаряща се страна – страна по спора;

б) в съответствие с приложима, предварително договорена процедура за уреждане на спора; или

в) в съответствие със следващите параграфи на този член.

3. а) При условията на букви б) и в), всяка договаряща се страна с настоящото дава безусловното си съгласие за внасяне на спора в международен арбитраж или помирителен орган в съответствие с разпоредбите на този член.

б) (i) Договарящите се страни, изброени в приложение ID не дават такова безусловно съгласие, когато инвеститорият преди това е внесъл спора за разглеждане съгласно алинея 2, букви а) или б).

(ii) От съображения за прозрачност, всяка договаряща се страна от изброените в приложение ID представя в секретариата писмено заявление относно своята

политика, практика и условия не по-късно от датата на депозирането на своя акт за ратификация, приемане или утвърждаване в съответствие с член 39 или на депозирането на своя акт за присъединяване в съответствие с член 41.

в) договаряща се страна, спомената в приложение IA, не дава такова безусловно съгласие по отношение на спор, възникнал съгласно член 10, параграф 1.

4. В случай, че инвеститорът избере да внесе спора за разрешаване в съответствие с алинея 2, букви в), инвеститорът дава писменото си съгласие за внасяне на спора:

а) (i) в Международния център за разрешаване на инвестиционни спорове, учреден в съответствие с Конвенцията за уреждане на инвестиционни спорове между държави и граждани на други държави, открита за подписване във Вашингтон на 18 март 1965 г. (наричана тук по-долу „Конвенция МЦРИС“), ако договарящата се страна на инвеститора и договаряща се страна – страна по спора, са и двете страни по Конвенцията МЦРИС; или

(ii) в Международния център за уреждане на инвестиционни спорове, учреден в съответствие с Конвенцията, спомената в буква а), (i) в съответствие с правилата, регулиращи допълнителен механизъм за администриране на процедурите от секретариата на центъра (наричани тук по-долу „Правила за допълнителен механизъм“), ако договарящата се страна на инвеститора или договарящата се страна, страна по спора, но не и двете, е страна по Конвенцията МЦРИС;

б) на едноличен арбитър или в специален арбитражен съд, учреден в съответствие с Арбитражните правила на Комисията по международно търговско право при ООН (наричана тук по-долу „УНСИТРАЛ“); или

в) за арбитражно разглеждане в Арбитражния институт на търговската палата в Стокхолм.

5. а) Даденото в съответствие с параграф 3 съгласие, заедно с даденото от инвеститора писмено съгласие в съответствие с параграф 4, се считат за удовлетворяващи изискването за:

(i) писмено съгласие на страните по спора по смисъла на глава II на Конвенция МЦРИС и за целите на Правилата за допълнителен механизъм;

(ii) „писмено съгласие“ по смисъла на член II от Конвенцията на Организацията на обединените нации за признаване и в изпълнение на чуждестранни арбитражни решения, съставена в Ню Йорк на 10 юни 1958 г. (наричана тук по-долу „Ню Йоркската конвенция“)

(iii) „страните по договора (да) са дали писмено съгласие“ по смисъла на член 1 от Арбитражните правила на УНСИТРАЛ.

б) Всеки арбитраж съгласно този член, по молба на която и да е от страните по спора, се провежда в държава, която е страна по Нюйоркската конвенция. Исковете, предявявани за арбитраж в съответствие с настоящите разпоредби, се разглеждат

като произтичащи от търговски отношения или транзакция за целите член I от тази конвенция.

6. Учреденият съгласно член 4 съд решава спорните въпроси в съответствие с настоящия договор и приложимите правила и принципи на международното право.

7. Инвеститор, освен физическите лица, имащ гражданство на някоя договаряща се страна, страна по спора към датата писменото съгласие, посочено в параграф 4, и който преди да възникне спора между него и тази договаряща се страна, се контролира от инвеститори на друга договаряща се страна, се разглежда по смисъла на член 25, параграф 2, буква б) от Конвенция МЦРИС като „гражданин на друга договаряща държава” и по смисъла на член 1, параграф 6 от Правилата за допълнителен механизъм се третира като „гражданин на друга държава”

8. Арбитражните решения, които могат да включват решение за изплащане на лихви, са окончателни и задължителни за страните по спора. Арбитражното решение, касаещо мерки на субнационални власти или органи на договарящата се страна, която е страна по спора, следва да предвижда договаряща се страна да плати парично обезщетение вместо всяко друго присъдено удовлетворение. Всяка договаряща се страна незабавно изпълнява всяко такова решение и осигурява ефективното изпълнение на такива решения на нейната територия.

Член 27

Уреждане на спорове между договарящи се страни

1. Договарящите се страни се стремят да разрешават споровете, отнасящи се до прилагането или тълкуването на настоящия договор по дипломатически път.

2. Ако в разумен срок спорът не е разрешен в съответствие с параграф 1, всяка от страните в спора, освен когато друго се предвижда от настоящия договор или е договорено писмено от договарящите се страни и с изключение на случаите, отнасящи се до прилагането или тълкуването на член 6 или член 9 и последното изречение на член 10, параграф 1 за договарящите се страни от приложение 1А, може, след като изпрати писмено уведомление на другата страна в спора, да внесе спора за решаване от специален арбитражен съд съгласно настоящия член.

3. Такъв специален арбитражен съд се съставя както следва:

а) договаряща се страна, която завежда делото, назначава един член на съда и уведомява другата договаряща се страна по спора за назначението си в срок от 30 дни от датата на получаването от другата договаряща се страна на уведомлението, посочено в параграф 2.

б) В срок от 60 дни от получаването на писменото уведомление, посочено в параграф 2, другата договаряща се страна, страна по спора, назначава един член. Ако назначаването не е извършено в предписания срок, договаряща се страна, която е завела делото може, в срок от 90 дни от получаването на писменото уведомление, посочено в параграф 2, да поиска назначаването да стане в съответствие с буква г).

в) Третият член, който не може да бъде поданик или гражданин на договаряща се страна, която е страна по спора, се назначава от договарящите се страни, които са страни по спора. Този член е председател на съда. Ако в срок от 150 дни от получаването на уведомлението, посочено в параграф 2, договарящите се страни не са в състояние да се споразумеят за назначаването на трети член, това назначаване се извършва в съответствие с б буква г), по молба на коя да е от договарящите се страни, представена в срок от получаването на това уведомление.

г) Назначенията, които са поискани да бъдат направени в съответствие с настоящия параграф, се правят от Генералния секретар на Постоянния арбитражен съд в срок от 30 дни от получаване на молбата за това. Ако Генералният секретар е възпрепятстван да изпълни задачата си, назначаването се извършва от Първия секретар на бюрото. Ако последният на свой ред е възпрепятстван да изпълни тази задача, назначаването се извършва от най-старшия заместник.

д) Назначенията, извършени в съответствие с букви а) - г), се извършват съобразно квалификацията и опита на назначаваните членове, особено по въпросите, обхванати от настоящия договор.

е) При липса на споразумение за противното между договарящите се страни, приложими са Арбитражните правила на УНСИТРАЛ, освен изменените от договарящите се страни, страни по спора или от арбитражите. Съдът взема своето решение с мнозинство на гласовете на неговите членове.

з) Съдът разрешава спора в съответствие с настоящия договор и приложимите правила и принципи на международното право.

и) Арбитражното решение е окончателно и задължително за договарящите се страни, страни по спора.

й) Когато при изготвяне на решение, съдът счита, че решение на регионален или местен орган или власти в рамките на територията на договаряща се страна, посочена в част I на приложение Р, не е в съответствие с настоящия договор, всяка от страните по спора може да се позове на разпоредбите на част II на приложение Р.

к) Разходите на съда, включително възнаграждението на неговите членове се поема по равно от договарящите се страни, страни по спора. Съдът, въпреки това, може по свое усмотрение да нареди, една от договарящите се страни, страни по спора, трябва да заплати по-голяма част от разходите.

л) Освен ако договарящите се страни, страни по спора не решат друго, съдът заседава в Хага и използва помещенията и съоръженията на Постоянния арбитражен съд.

м) Копие от решението се депозира в секретариата, който осигурява неговата общодостъпност.

Член 28

Неприлагане на член 27 към някои спорове

Споровете между договарящи се страни по отношение прилагането или тълкуването на членове 5 или 29 не се разрешават в съответствие с член 27, освен ако договарящите се страни, страни по спора не се договорят за това.

ЧАСТ VI

ПРЕХОДНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 29

Временни разпоредби относно въпроси, свързани с търговията

1. Разпоредбите на настоящия договор се прилагат по отношение на търговията с енергийни материали и продукти дотогава, докато една от договарящи се страни не е страна по ГАТТ и свързаните с него документи.

2. а) Търговията с енергийни материали и продукти между договарящи се страни, поне една от които не е страна по ГАТТ или съответен свързан с него документ, се урежда, при условията на букви б) и в) и на изключенията и правилата, предвидени в приложение G, от разпоредбите на ГАТТ 1947 и свързаните с него документи, така както се прилагат на 1 март 1994 г. и упражнявани се по отношение енергийните материали и продукти от страните по ГАТТ 1947 помежду им, както ако всички договарящи се страни са участници в ГАТТ 1947 и свързаните с него документи.

б) Такава търговия на договаряща се страна, която е държава, и е била съставна част на бившия Съюз на съветските социалистически страни, може вместо това да се регулира, при условията на разпоредбите на приложение TFU, със споразумение между две или повече такива държави, до 1 декември 1999 г. или до приемането на тази договаряща се страна в ГАТТ, което от двете настъпи по-рано.

в) буква а) не се прилага по отношение търговията между които и да е две участнички в ГАТТ, ако една от тези страни не е страна по ГАТТ 1947.

3. Всяка подписваща настоящия договор страна, както и всяка държава или организация за регионална икономическа интеграция, присъединяваща се към настоящия договор, предоставя в секретариата в деня на подписването или на депозирането на акта за присъединяване, списък на всички митнически ставки и други такси, които се начисляват по отношение на енергийните материали и продукти по време на внос или износ, като уведомява за нивото на тези митнически ставки и такси, прилагано към датата на подписване или депозиране. За всички изменения на тези мита или други налози се уведомява секретариатът, който на свой ред уведомява договарящите се страни за тези изменения.

4. Всяка договаряща се страна се стреми да не увеличава митнически ставки или други такси, начислявани по време на внос или износ:

а) в случай на внос на енергийни материали и продукти, изброени в част I от списъка, отнасящ се за договарящата се страна, посочена в член II от ГАТТ, над определеното в този списък ниво, ако договарящата се страна е страна по ГАТТ;

б) в случай на износ на енергийни материали и продукти, както и вноса им, ако договаряща се страна не е страна по ГАТТ, над нивото, за което най-скоро е уведомен секретариата, с изключение на случаите, когато това е разрешено съгласно разпоредбите, приложими в съответствие с алинея 2, а).

5. Договаряща се страна може да увеличи тези митнически ставки или други такси над посоченото в параграф 4 ниво, само ако:

а) в случай на ставка или друга такса, начислявани в момента на внос, това действие не е несъвместимо с приложимите разпоредби на ГАТТ, освен разпоредбите на ГАТТ 1947 и свързаните с него документи, изброени в приложение G и съответните разпоредби на ГАТТ 1994 и свързаните с него документи; или

б) тя, в максимално възможната степен съгласно законите ѝ процедури, е уведомила секретариата за предложението си за такова повишение, предоставила е на другите заинтересовани договарящи се страни разумна възможност за консултации по отношение на предложението си и е разгледала всички изложения от такива договарящи се страни.

6. Подписалите страни се задължават да започнат преговори не по-късно от 1 януари 1995 г. с цел до 1 януари 1998 г., при необходимост, като се отчитаразвитието на световната търговска система, да изготвят текст с изменения и допълнения към настоящия договор, който, в съответствие с определените в него условия, обвързва всяка договаряща се страна да не увеличава такива ставки или такси над предписаните от това изменение и допълнение нива.

7. приложение D се прилага спрямо спорове относно спазването на разпоредби, приложими към търговията съгласно този член и, освен ако двете договарящи се страни не договорят друго, спрямо споровете, касаещи спазването на член 5 между договарящи се страни, поне една от които не е страна по ГАТТ, с изключение, че приложение D не се прилага по отношение на всеки спор между договарящи се страни, същността на който произтича от споразумение:

а) за което е направено уведомление в съответствие с алинея 2, б) и приложение TFU и което отговаря на всички други изисквания, посочени в тях; или

б) създава зона за свободна търговия или митнически съюз, описани в член XXIV от ГАТТ.

Член 30

Развитие на международните търговски споразумения

Договарящите се страни се задължават, че в светлината на Уругвайския кръг на многостранни търговски преговори, които се включват основно в неговия Заключителен акт, подписан в Маракеш на 15 април 1994 г, ще започнат обсъждане не по-късно от 1 юли 1995 г. или на датата на влизането на настоящия договор в сила, което настъпи по-късно, на съответни изменения и допълнения на настоящия договор с

оглед приемането на всякакви такива изменения и допълнения от Конференцията за Хартата.

Член 31

Оборудване, свързано с енергията

Временната Конференция за Хартата започва на своята първа сесия да разглежда въпроса за включването на оборудването, свързано с енергията, в търговските разпоредби на настоящия договор.

Член 32

Преходни разпоредби

1. Предвид факта, че приспособяването към изискванията на пазарната икономика изисква време, договаряща се страна, включена в приложение Т, може временно да преустанови пълното спазване на задълженията си по една или повече от следните разпоредби на този договор, при спазване на условията, изложени в параграфи 3 до 6:

Член 6, параграфи 2 и 5

Член 7, параграф 4

Член 9, параграф 1

Член 10, параграф 7 - конкретни мерки

Член 14, параграф 1, буква г) – по отношение само на трансферите на неизразходвани доходи

Член 20, параграф 3

Член 22, параграфи 1 и 3

2. Други договарящи се страни оказват съдействие на договаряща се страна, която е преустановила пълното спазване на разпоредбите съгласно параграф 1, да постигне условията, при които това преустановяване да бъде прекратено. Такова съдействие може да се оказва под всякаква форма, която другите договарящи се страни считат за най-ефективна за удовлетворяване на потребностите, изложени в уведомлението съгласно алинея 4, в) включително, ако е целесъобразно, чрез двустранни и многостранни договорености.

3. Приложимите разпоредби, етапите на преминаване към пълно прилагане на всяка една от тях, мерките, които следва да се вземат и дата или в изключителни случаи, непредвидимо събитие, което отбеляза завършването на всеки етап и приемането на мярката, са изброени в приложение Т за всяка една договаряща се страна, която иска преходен режим. Всяка такава договаряща се страна взема включената в списъка мярка към датата, посочена за съответната разпоредба и етап, предвидени в приложение Т. Договарящите се страни, които временно са

преустановили пълното спазване на задълженията си съгласно параграф 1, се задължават да изпълняват изцяло съответните си задължения към 1 юли 2001 г. Ако някоя договаряща се страна счете за необходимо, предвид извънредни обстоятелства, да поиска да бъде удължен периода на такова временно преустановяване, или да бъде въведено някакво ново временно преустановяване, невключено предварително в приложение Т, решението по отношение молбата за изменение и допълнение на приложение Т се взема от Конференцията за Хартата.

4. Договаряща се страна, която се позовава на преходен режим уведомява секретариата не по-малко от веднъж на всеки 12 месеца:

- а) за осъществяването на каквито и да било мерки, изброени в нейния приложение Т и за общия напредък по отношение на пълното спазването на задълженията си;
- б) за напредъка, който тя очаква да постигне през следващите 12 месеца по отношение на пълното спазване на задълженията си, за всеки един проблем, който тя предполага, че може да срещне, както и за предложенията си за решаване на този проблем;
- в) за необходимостта от техническа помощ за улесняване приключването на етапите, определени в приложение Т така, както го изисква пълното прилагане на настоящия договор, или за решаването на някой проблем, за който е направено уведомление в съответствие с буква б), както и да насърчи извършването на други необходими пазарно ориентирани реформи и модернизация на своя енергиен сектор;
- г) за всяка възможна необходимост за такъв вид искания, каквито са посочени в параграф 3.

5. Секретариатът:

- а) съобщава всички договарящи се страни за уведомленията, посочени в параграф 4;
- б) съобщава и активно насърчава, като прибъгва, когато е целесъобразно, до договорености, съществуващи в рамките на други международни организации, съответствието между нуждите и предлагането на техническа помощ, посочена в параграф 2 и алинея 4, буква в);
- в) съобщава на всички договарящи се страни в края на всеки шестмесечен период обобщение на всички уведомления, извършени съгласно алинея 4, букви а) или г).

6. Конференцията за Хартата ежегодно разглежда напредъка, осъществен от договарящите се страни по изпълнението на разпоредбите на този член и съответствието между потребностите и предлагането на техническа помощ, посочена в параграф 2 и алинея 4, буква в). В хода на такова разглеждане тя може да реши да предприеме съответни действия.

ЧАСТ VII

СТРУКТУРА И ИНСТИТУЦИИ

Член 33

Протоколи и декларации по Енергийната харта

1. Конференцията за Хартата може да разреши провеждането на преговори по редица протоколи или декларации по Енергийната харта за постигане на целите и принципите на Хартата.
2. Всяка страна, подписала Хартата, може да участва в такива преговори.
3. Държава или организация за регионална икономическа интеграция не става страна по протокол или декларация, освен ако тя не е или едновременно с това не става страна, подписала Хартата и договаряща се страна по този договор.
4. При условията на параграф 3 и алинея 6, буква а), заключителните разпоредби, които се прилагат към протокола, се определят в протокола.
5. Протоколът се прилага само за договарящи се страни, които са съгласни да бъдат обвързани от него и той не дерогира правата и задълженията на онези договарящи се страни, които не са страни по протокола.
6. а) Протоколът може да възлага задължения на Конференцията за Хартата и функции на секретариата при условие, че такова възлагане не може да се направи с изменение и допълнение на протокол, освен ако това изменение и допълнение не е одобрено от Конференцията за Хартата, чието одобрение не се подчинява на каквито и да било разпоредби на протокола, които са разрешение с буква б).
б) Протокол, който предвижда, че решенията в съответствие с него трябва се вземат от Конференцията за Хартата, може, при условията на буква а) да предвижда по отношение на такива решения:
 - (i) правила за гласуване, освен тези, съдържащите се в член 36;
 - (ii) че само страните по протокола се считат за договарящи се страни по смисъла на член 36 или имащи право да гласуват в съответствие с предвидените в протокола правила.

Член 34

Конференция за Енергийната харта

1. Договарящи се страни заседават периодично на Конференцията за Енергийната харта (наричана по-нататък „Конференция за Хартата”), на която всяка договаряща се страна има право на един представител. Редовните заседания се провеждат през интервали, определени от Конференцията за Хартата.
2. Извънредни заседания на Конференцията за Хартата може да се провеждат по всяко време, определено от Конференцията за Хартата или по писмено молба на някоя от договарящите се страни при условие, че в срок от шест седмици след като

секретариатът е информирал договарящи се страни за молбата, то е подкрепено от поне една трета от договарящите се страни.

3. Функциите на Конференцията за Хартата са:

- а) да изпълнява функции, възложени ѝ от настоящия договор и протоколите;
- б) да наблюдава и да спомага за осъществяването на принципите на Хартата и на разпоредбите на този договор и на протоколите;
- в) да съдейства в съответствие с настоящия договор и протоколите за координацията на съответните общи мерки за осъществяване на принципите на Хартата;
- г) да разглежда и приема програми за работата, която да се осъществява от секретариата;
- д) да разглежда и одобрява годишните финансови отчети и бюджета на секретариата;
- е) да разглежда и одобрява или приема условията на споразумения за седалище или други споразумения, включително привилегии и имунитети, които се разглеждат като необходими за Конференцията за Хартата и секретариата;
- ж) да насърчава съвместните усилия, които имат за цел да съдействат и да подпомагат пазарно ориентираните реформи и модернизацията на енергийния сектор в страните от Централна и Източна Европа и от бившия Съюз на съветските социалистически републики, които се намират в икономически преход
- з) разрешава и одобрява обхвата на компетентност за водене на преговори по протоколите, и разглежда и приема техните текстове и измененията и допълненията към тях;
- и) разрешава провеждането на преговори по декларации и одобрява издаването им;
- й) решава относно присъединяването към настоящия договор;
- к) разрешава провеждането на преговори по споразумения за асоцииране, тяхното разглеждане и одобряване или приемане;
- л) разглежда и приема изменения и допълнения на настоящия договор;
- м) разглежда и одобрява частичните промени и технически изменения в приложенията към настоящия договор;
- н) назначава Генералния секретар и взема всички необходими решения за учредяването и функционирането на секретариата, включително структурите, щата и стандартни условия за наемане на работа на служители.

4. При изпълнението на задълженията си, Конференцията за Хартата, много услугите и програмите на други институции и организации с доказана чрез

секретариата, ще си сътрудничи и ще използва по възможно най-икономичния и ефективен начин услугите и програмите на други институции и организации с доказана компетентност по въпроси, свързани с целите на настоящия договор.

5. Конференцията за Хартата може да създаде такива помощни органи, каквито тя счете за необходими за изпълнение на задълженията си.

6. Конференцията за Хартата разглежда и приема вътрешен правилник и финансови правила.

7. През 1999 г. и след това през интервали (не по-големи от пет години), определени от Конференцията за Хартата, Конференцията за Хартата задълбочено преразглежда функциите, предвидени от настоящия договор в светлината на степента, до която са осъществени разпоредбите на договора и протоколите. След всяко преразглеждане Конференцията за Хартата може да измени, допълни или да отмени функциите, посочени в параграф 3 и може да разпусне секретариата.

Член 35

Секретариат

1. С оглед изпълнението на задълженията си, Конференцията за Хартата има секретариат, който се състои от Генерален секретар и минимален персонал, необходим за ефективна работа.

2. Генералният секретар се назначава от Конференцията за Хартата. Първото такова назначаване е за максимален период от пет години.

3. При изпълнението на задълженията си секретариатът е отговорен пред Конференцията за Хартата и докладва пред нея.

4. Секретариатът оказва цялото необходимо съдействие за изпълнението на нейните задължения и осъществява функциите, които са му възложени от настоящия договор или от всеки протокол, както и всякакви други функции, възложени му от Конференцията за Хартата.

5. Секретариатът може да сключва такива административни и договорни споразумения, каквито може да са необходими за ефективното изпълнение на неговите функции.

Член 36

Гласуване

1. Единодушие на договарящите се страни, присъстващи и гласуващи на заседанието на Конференцията за Хартата, на което се решават такива въпроси, е необходимо за решения на Конференцията за Хартата за:

а) приемането на изменения и допълнения на настоящия договор, освен изменения и допълнения на членове 34 и 35, както и на приложение Т;

б) одобряване присъединяването към настоящия договор в съответствие с член 41 на държави и организации за регионална икономическа интеграция, които не са подписали Хартата към 16 юни 1995 г.;

в) разрешава договарянето и одобрява или приема текста на споразумения за асоцииране;

г) одобрява промени на приложения ЕМ, NI, G и B;

д) одобрява технически промени в приложенията към настоящия договор; и

е) одобрява назначените от Генералния секретар членове на групата експерти съгласно приложение D, параграф 7.

Договарящите се страни полагат всички усилия за постигането на съгласие с консенсус по всеки друг въпрос, изискващ тяхното решение съгласно настоящия договор. Ако не може да бъде постигнато съгласие с консенсус, се прилага параграфи 2 - 5.

2. Решения по бюджетните въпроси, посочени в член 34, параграф 3, се вземат с квалифицирано мнозинство от договарящите се страни, чиито оценени вноски, както е посочено в приложение B, представляват заедно поне три четвърти от посочените там общи оценени вноски.

3. Решения по споменатите в член 34, параграф 7 въпроси се вземат с мнозинство от три четвърти от договарящите се страни.

4. Освен в случаите, посочени в алинеи 1, букви а) - е), параграфи 2 и 3 и при условията на член 6, предвидените в този договор решения се вземат с мнозинство от три четвърти от договарящите се страни, присъствали и гласували на заседанието на Конференцията за Хартата, на което са поставени за решаване такива въпроси.

5. По смисъла на този член „договарящи се страни, присъствали и гласували” означава договарящи се страни, присъствали и гласували „за” или „против”, при условие, че Конференцията за Хартата може да се произнесе по процедурните правила да се даде възможност такива решения да се вземат от договарящите се страни чрез кореспонденция.

6. С изключение на случая, предвиден в параграф 2, никакво решение, посочено в този член не може да бъде валидно, ако то не е подкрепено от просто мнозинство от договарящите се страни.

7. Организация за регионална икономическа интеграция при гласуване има брой гласове равен на броя на държавите-членки, които са договарящи се страни по настоящия договор, при условие, че такава организация не използва правото си на глас, ако нейните държави-членки използват своите и обратното.

8. В случай на постоянна неизправност на договаряща се страна по отношение изпълнението на нейните финансови задължения съгласно настоящия договор,

Конференцията за Хартата може временно да прекрати изцяло или отчасти упражняването на правото на гласуване на тази договаряща се страна.

Член 37

Принципи на финансиране

1. Всяка договаряща се страна поема собствените си разходи за представителството си на заседанията на Конференцията за Хартата и всички спомагателни органи.
2. Разходите за заседанията на Конференцията за Хартата и всички спомагателни органи се считат за разходи на секретариата.
3. Разходите на секретариата се поемат от договарящите се страни, оценени в зависимост от способността им да плащат, определена, както е посочено в приложение В, разпоредбите на който могат да бъдат изменени в съответствие с член 36, параграф 1, буква г).
4. Протоколите съдържат разпоредби, гарантиращи, че всички разходи на секретариата, които произтичат от тях, се поемат от страните по тях.
5. Конференцията за Хартата може в допълнение да приеме доброволни вноски от една или повече договарящи се страни или от други източници. Разходите, покрити от такива източници, няма да се считат за разходи на секретариата по смисъла на параграф 3.

ЧАСТ VIII

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 38

Подписване

Настоящият договор е отворен за подписване от държавите и организациите за регионална икономическа интеграция в Лисабон от 17 декември 1994 г. до 16 юни 1995 г.

Член 39

Ратификация, приемане или одобряване

Настоящият договор подлежи на ратификация, приемане или одобряване от подписалите го страни. Актовете за ратификация, приемане или одобряване се депозират при депозитаря.

Член 40

Прилагане по отношение на териториите

1. Всяка държава или организация за регионална икономическа интеграция може при подписването, ратификацията, приемането, одобряването или присъединяването, с декларация, депозирана при депозитаря, да декларира, че договорът е задължителен за нея по отношение на всички територии, за чиито международни отношения тя отговаря или по отношение на една или повече части от тях. Тази декларация влиза в сила от датата на влизане в сила на договора за тази договаряща се страна.
2. Всяка договаряща се страна може, с декларация, депозирана при депозитаря, да се обвърже впоследствие с настоящия договор по отношение на друга територия, посочена в декларацията. По отношение на такава територия договорът влиза в сила на 90-тия ден след получаването на такава декларация от депозитаря.
3. Всяка декларация, съставена съгласно двата предходни параграфа, може по отношение на която и да било територия, посочена в тази декларация, да бъде оттеглена чрез уведомление до депозитаря. В зависимост от приложимостта на член 47, параграф 3, оттеглянето влиза в сила с изтичането на една година от дата на получаване на такава уведомление от депозитаря.
4. Определението „територия“ в член 1, параграф 10 се тълкува с отчитане на всяка една декларация, депозирана съгласно този член.

Член 41

Присъединяване

От датата, на която приключва подписването на договора, договорът е открит за присъединяване към него на държави и организации за регионална икономическа интеграция, които са подписали Хартата, при условия, подлежащи на одобряване от Конференцията за Хартата. Актовете за присъединяване се депозират при депозитаря.

Член 42

Изменения и допълнения

1. Всяка договаряща се страна може да предложи изменения и допълнения на настоящия договор.
2. Текстът на всяко предложено изменение и допълнение към настоящия договор се съобщава на договарящите се страни от секретариата поне три месеца преди датата, на която тя се предлага за приемане от Конференцията за Хартата.
3. Измененията и допълненията към настоящия договор, чиито текстове са приети от Конференцията за Хартата, се съобщават от секретариата на депозитаря, който ги предоставя на всички договарящи се страни за ратификация, приемане или одобряване.
4. Актовете за ратификация, приемане или одобрение на измененията и допълненията към настоящия договор се депозират при депозитаря. Измененията и допълненията влизат в сила между договарящи се страни, които са ги ратифицирали, приели или одобрили, на 90-тия ден след като при депозитаря се депозират актове за

ратификация, приемане или одобрение от поне три-четвърти от договарящите се страни. След това измененията и допълненията влизат в сила за всяка друга договаряща се страна на 90-тия ден след като договарящата се страна депозира своя акт за ратификация, приемане или одобрение на измененията и допълненията.

Член 43

Споразумения за асоцииране

1. Конференцията за Хартата може да разреши провеждането на преговори за споразумения за асоцииране с държави или организации за регионална икономическа интеграция, или с международни организации с цел осъществяване целите и принципите на Хартата, както и на разпоредбите на настоящия договор или на един или повече протоколи.

2. Установените взаимоотношения с асоциирана държава, организация за регионална икономическа интеграция или с международна организация, както и техните права и задължения, съответстват на конкретните обстоятелства на асоцииране, и във всеки случай се определят в споразумението за асоцииране.

Член 44

Влизане в сила

1. Настоящият договор влиза в сила на 90-тия ден след датата на депозиране на 30-тия акт за неговата ратификация, приемане или одобрение, или за присъединяване към него от държава или организация за регионална икономическа интеграция, която е подписала Хартата към 16 юни 1995 г.

2. За всяка държава или организация за регионална икономическа интеграция, която ратифицира, приема или одобрява настоящия договор или се присъединява към него след депозирането на 30-тия акт за ратификация, приемане или одобрение, той влиза в сила на 90-тия ден след датата на депозирането от такава държава или организация за регионална икономическа интеграция на нейния акт за ратификация, приемане, одобрение или присъединяване.

3. По смисъла на параграф 1 всеки акт, депозиран от организация за регионална икономическа интеграция не се брои за допълнителен към тези, депозирани от държавите-членки на тази организация.

Член 45

Временно прилагане

1. Всяка подписала страна се съгласява временно да прилага настоящия договор временно до влизането му в сила за такава подписала страна в съответствие с член 44, доколкото такава временно прилагане не противоречи на нейната конституция, закони или подзаконови актове.

2. а) Независимо от параграф 1 всяка подписала страна при подписването може да внесе при депозитаря декларация, че тя не е в състояние да приеме временно прилагане. Задължението, съдържащо се в параграф 1, не се прилага за подписала страна, направила такава декларация. Всяка такава подписала страна може по всяко време да оттегли тази декларация чрез писмено уведомление до депозитаря.
- б) Нито подписалата страна, която прави декларация в съответствие с буква а), нито пък инвеститори от тази подписала страна могат да претендират за ползи, произтичащи от временното прилагане съгласно параграф 1.
- в) Независимо от буква а), всяка подписала страна, правеща декларация, спомената в буква а), прилага част VII временно до влизането на договора в сила за такава подписала страна в съответствие с член 44, доколкото такава временно прилагане не противоречи на нейните закони и нормативни актове.
3. а) Всяка подписала страна може да прекрати временното ѝ прилагане на настоящия договор чрез писмено уведомление до депозитаря за намерението си да не става договаряща се страна по договора. Прекратяването на временното прилагане за всяка подписала страна влиза в сила след изтичането на 60 дни от датата, на която писменото уведомление от такава подписала страна е получено от депозитаря.
- б) В случай, че подписала страна прекрати временното прилагане съгласно буква а), задължението на подписалата страна съгласно параграф 1 да прилага части III и V по отношение на всякакви инвестиции, извършени на нейната територия по времето на такава временно прилагане от инвеститори от други подписали страни, независимо от това остава в сила по отношение на тези инвестиции за 20 години след датата на влизане в сила на прекъсването, освен ако е предвидено друго в буква в.
- в) Буква б) не се прилага спрямо всички подписали страни, изброени в приложение РА. Подписалата страна се заличава от списъка в приложение РА от момента на предаването на депозитаря на молбата си за това.
4. До влизането в сила на настоящия договор, подписалите страни се срещат периодично на временната Конференцията за Хартата, чието първо заседание се свиква от временния секретариат, цитиран в параграф 5, не по-късно от 180 дни след датата на откриване на договора за подписване, както е посочено в член 38.
5. Функциите на секретариата се изпълняват на временен принцип от временен секретариат до влизането в сила на настоящия договор съгласно член 44 и създаването на секретариат.
6. В съответствие с и при условията на разпоредбите на параграф 1 или алинея 2, в), което е подходящо, подписалите страни допринасят за покриване на разходите на временния секретариат така, както ако подписалите страни са договарящи се страни съгласно член 37, параграф 3. Всякакви изменения, направени в приложение В от подписали страни, прекратяват своето действие с влизането в сила на настоящия договор.
7. Държава или организация за регионална икономическа интеграция, която преди влизането на настоящия договор в сила се присъединява към договора в съответствие с

член 41, има правата и поема задълженията на подписала страна съгласно този член до влизането на договора в сила.

Член 46

Резерви

Никакви резерви не се допускат по отношение на настоящия договор.

Член 47

Оттегляне

1. По всяко време след изтичането на пет години от датата, на която настоящият договор е влязъл в сила за договаряща се страна, тази договаряща се страна може да представи писмено уведомление пред депозитаря за оттеглянето си от договора.

2. Всяко такова оттегляне влиза в сила при изтичането на една година след датата на получаването на уведомлението от депозитаря, или на по-късна дата, каквато може да е посочена в уведомлението за оттегляне.

3. Разпоредбите на настоящия договор продължават да се прилагат спрямо инвестиции, извършени на територията на една договаряща се страна от инвеститори на други договарящи се страни или на територията на други договарящи се страни от инвеститори на тази договаряща се страна, считано от датата, когато влиза в сила оттеглянето на тази договаряща се страна от договора за период от 20 години от тази дата.

4. Всички протоколи, в които участва договарящата се страна, престават да са в сила за тази договаряща се страна на датата на влизане в сила на оттеглянето ѝ от този договор.

Член 48

Статут на приложенияте и решенията

Приложениеите към настоящия договор, както и решенията, посочени в приложение 2 към Заключителния акт на Европейската конференция за Енергийната хартата, подписана в Лисабон на 17 декември 1994 г., са неразделни части от настоящия договор.

Член 49

Депозитар

Правителството на Португалската република е депозитар на настоящия договор.

Член 50

Автентични текстове

Като доказателство за което, долуподписаните, надлежно упълномощени за това, подписаха настоящия договор на английски, френски, немски, италиански, руски и испански език, като всеки текст е с еднаква сила, в един оригинал, който се депозира при правителството на Португалската република.

Съставено в Лисабон на седемнадесетия ден на м. декември през хиляда деветстотин деветдесет и четвърта година.

За Република Албания

За Република Армения

За Австралия

За Република Австрия

За Азербайджан

За Кралство Белгия

За Република Беларус

За Република България

За Канада

За Република Хърватска

За Република Кипър

За Чешка република

За Кралство Дания

За Европейските общности

За Република Финландия

За Френската република

За Федеративна Република Германия

За Република Гърция

За Република Унгария

.....

За Република Ирландия

За Италианската република

За Япония

За Република Казахстан

За Република Киргизстан

За Република Латвия

За Княжество Лихтенщайн

За Великото херцогство Люксембург

За Малта

За Република Молдова

За Кралство Нидерландия

За Кралство Норвегия

За Република Полша

За Португалската република

За Република Румъния

За Руската федерация

За Словашката република

За Република Словения

За Кралство Испания

За Кралство Швеция

За Конфедерация Швейцария

За Република Таджикистан

За Република Турция

За Република Туркменистан

За Република Украйна

За Обединеното Кралство Великобритания и Северна Ирландия

За Съединените американски щати

За Република Узбекистан

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ДОГОВОРА ЗА ЕНЕРГИЙНАТА ХАРТА

СЪДЪРЖАНИЕ

	Страница
1. <i>Приложение EM</i> Енергийни материали и продукти (в съответствие с член 1, параграф 4)	65
2. <i>Приложение NI</i> Енергийни материали и продукти, неприложими към инвестициите за определянето на „икономическа дейност в енергийния сектор” (В съответствие с член 1, параграф 5)	66
3. <i>Приложение TRM</i> Уведомяване и постепенна отмяна (ИМВТ) (В съответствие с член 5, параграф 4)	66
4. <i>Приложение N</i> Списък на договарящите се страни, които изискват поне три отделни територии да бъдат включени при едно транзитиране (В съответствие с член 7, параграф 10, буква а))	67
5. <i>Приложение VC</i> Списък на договарящите се страни, които доброволно са се задължили да спазват член 10, параграф 3 (В съответствие с член 10, параграф б)	67
6. <i>Приложение ID</i> Списък на договарящите се страни, които не разрешават на инвеститор да отнесе повторно до международен арбитраж един и същи спор на по-късен етап съгласно член 26 (В съответствие с член 26, параграф 3, буква б), (i))	68
7. <i>Приложение IA</i> Списък на договарящите се страни, които не разрешават на инвеститор или договаряща се страна да отнесе спор, касаещ последното изречение на член 10, параграф 1 до международен арбитраж (В съответствие с член 26, параграф 3 и член 27, параграф 2)	68
8. <i>Приложение P</i> Специална субнационална процедура за разрешаване на споровете (Съгласно член 27, параграф 3, (i))	68
9. <i>Приложение G</i> Изключения и правила, регулиращи прилагането на	

разпоредбите на ГАТТ и свързаните с него документи (В съответствие с член 29, параграф 2, буква а))	70
<i>10. Приложение TFU</i> Разпоредби отнасящи се до търговските споразумения между държави, които са били част от бившия Съюз на съветските социалистически републики (В съответствие с член 29, параграф 2, буква б))	73
<i>11. Приложение D</i> Временни разпоредби за уреждане на търговски спорове (В съответствие с член 29, параграф 7)	74
<i>12. Приложение B</i> Формули за разпределяне на разходите по хартата (В съответствие с член 45, буква в))	78
<i>13. Приложение PA</i> Списък на подписалите договора страни, които не приемат съдържащото се в член 45, параграф 3, буква б) задължение за временното прилагане на договора (В съответствие с член 45, параграф 3, буква в))	78
<i>14. Приложение T</i> Преходни мерки на договарящите се страни (В съответствие с член 32, параграф 1)	79

1. Приложение ЕМ

ЕНЕРГИЙНИ МАТЕРИАЛИ И ПРОДУКТИ

(в съответствие с член 1, параграф 4)

Ядрена енергия

2612 Ураниеви или ториеви руди и концентрати

2612 10 Ураниеви руди и концентрати

2612 20 Ториеви руди и концентрати

2844 Радиоактивни химически елементи и радиоактивни изотопи (включително делящи се и възпроизвеждащи химични елементи и изотопи) и техните съединения; смеси и остатъци, съдържащи тези продукти.

2844 10 Природен уран и неговите съединения

2844 20 Обогатен уран U235 и неговите съединения, плутоний и неговите съединения.

2844 30 Обеднен уран U235 и неговите съединения, торий и неговите съединения.

2844 40 Радиоактивни елементи и изотопи и радиоактивни съединения различни от 2844 10, 2844 20, или 2844 30.

2844 50 Отработени (излъчени) горивни елементи (касети) от ядрените реактори.

2844 10 Тежка вода (деутериев окис)

Въглища, природен газ, нефт и нефтопродукти, електрическа енергия

2701 Въглища, брикети, овоиди и подобни твърди горива, произведени от каменни въглища.

2702 Лигнит, агломериран или не, с изключение на гагат

2703 Торф (включително торфени отпадъци), агломерирани или не.

2704 Кокс и полукокс от каменни въглища, лигнит или торф, агломериран или не, ретортни въглища.

2705 Каменовъгленен газ, воден, генераторен и аналогични газове, различни от нефтен газ и други газообразни въгледороди.

2706 Смоли, дестилирани от въглища, от лигнит, от торф, както и други минерални смоли, дехидрирани или не, или частично дестилирани, включително възстановени смоли.

- 2707 Масла и други продукти на дестилацията на високотемпературни каменовъглищни смоли; подобни продукти, в които теглото на ароматните съставни части превишава това на неароматните съставни части (например бензол, толуол, ксилол, нафталин, други въглеродородни ароматни смеси, феноли, креозотни масла и др.).
- 2708 Катран и катранов кокс, получен от каменовъглена смола или от други минерални смоли
- 2709 Нефтени масла или масла, получени от битуминозни полезни изкопаеми.
- 2710 Нефт и нефтопродукти, получени от битуминозни минерали (с изключение на сурови)
- 2711 Нефтени газове и други газообразни въглеродороди
- Втечен:
- природен газ
 - пропан
 - бугани
 - етилен, пропилен, бутилен и бутадиен (2711 14),
 - други.
- В газообразно състояние:
- природен газ
 - други.
- 2713 Нефтен кокс, нефтен битум и други остатъци от нефтени масла или от масла, получени от битуминозни минерали.
- 2714 Битум и асфалт, природни; битуминови или нефтени шисти и катранени пясъци, асфалтити и асфалтови скали.
- 2715 Битуминозни смеси на базата на естествен асфалт, на естествен битум, на нефтен битум, на минерални смоли и зифт от минерални смоли (напр. Битумни замазки, дестилатни разтвори на битум)
- 2716 Електрическа енергия

Друга енергия

- 44041 10 Горивна дървесина, на трупи, цепеници, клони, пръчки други подобни форми
- 4402 Въглища (включително въглища от черупки или орехи) агломерирани или неагломерирани

2. Приложение NI

ЕНЕРГИЙНИ МАТЕРИАЛИ И ПРОДУКТИ, НЕПРИЛОЖИМИ КЪМ ИНВЕСТИЦИИТЕ ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕТО НА „ИКОНОМИЧЕСКА ДЕЙНОСТ В ЕНЕРГИЙНИЯ СЕКТОР”

(В съответствие с член 1, параграф 5)

2707 Масла и други продукти на дестилацията на високотемпературни каменовъглишни смоли; подобни продукти, в които теглото на ароматните съставни части превишава това на неароматните съставни части (например бензол, толуол, ксилол, нафталин, други въглеродородни ароматни смеси, феноли, креозотни масла и др.).

4401 10 Горивна дървесина, на трупи, цепеници, клони, пръчки други подобни форми

2708 Въглища (включително въглища от черупки и орехи) агломерирани или неагломерирани

3. Приложение TRM

УВЕДОМЯВАНЕ И ПОСТЕПЕННА ОТМЯНА (ИМВТ)

(В съответствие с член 5, параграф 4)

1. Всяка договаряща се страна уведомява секретариата за всички инвестиционни мерки във връзка с търговията, които тя прилага и които не са в съответствие с разпоредбите на член 5. Това тя извършва в срок от:

а) 90 дни след влизане в сила на настоящия договор, ако договарящата се страна е страна по ГАТТ, или

б) 12 месеца след влизане в сила на настоящия договор, ако договарящата се страна не е страна по ГАТТ.

Тези инвестиционни мерки, свързани с търговията с общо или конкретно приложение се съобщават заедно с техните основни характеристики.

2. В случай, че инвестиционните мерки, свързани с търговията по дискреционна власт, се изпраща уведомление за всяко конкретно прилагане. Информацията, която би могла да навреди на законните търговски интереси на определени предприятия, не трябва да се разгласява.

3. Всяка договарящата страна премахва всички инвестиционни мерки, свързани с търговията, за които е уведомила в съответствие с параграф 1. Това тя извършва в срок от:

а) две години след влизане в сила на настоящия договор, ако договарящата се страна е страна по ГАТТ, или

б) три години след влизане в сила на настоящия договор, ако договарящата се страна не е страна по ГАТТ.

4. По време на приложимия период, посочен в параграф 3 договарящата се страна не променя условията на инвестиционна мярка, свързана с търговията, за която тя е изпратила уведомление съгласно параграф 1, спрямо тези, които са били използвани към датата на влизане в сила на настоящия договор, по начин, който би увеличил степента на несъответствие с разпоредбите на член 5 от настоящия договор.

5. Независимо от разпоредбите на параграф 4, договаряща се страна, за да не постави в неблагоприятни условия съществуващи предприятия, по отношение на които се прилага инвестиционна мярка, свързана с търговията, за която е изпратено уведомление в съответствие с параграф 1, може през периода на постепенна отмяна да приложи същата инвестиционна мярка свързана с търговията към една нова инвестиция, когато:

а) родуктите на тази инвестиция са аналогични на продуктите на съществуващите предприятия; и

б) това прилагане е необходимо, за да се избегне нарушаване на условията на конкуренция между новата инвестиция и вече съществуващите предприятия.

За всяка инвестиционна мярка, свързана с търговията, така приложена по отношение на новата инвестиция, се уведомява секретариата. Условията на тази инвестиционна мярка, свързана с търговията, са еквивалентни по отношение на действието им върху конкуренцията, на тези, които се прилагат по отношение на съществуващите предприятия и действието ѝ се прекратява по същото време.

6. Когато държава или организация за регионална икономическа интеграция се присъединява към договора след като договорът е влязъл в сила:

а) уведомяването, цитирано в параграф 1 и 2, се извършва до по-късната от приложимата дата, предвидена в параграф 1 или датата на депозирането на акта за присъединяване; или

б) периодът на постепенна отмяна приключва на по-късната от приложимата дата, предвидена в член 3 или датата на влизане на договора в сила за тази държава или организация за регионална икономическа интеграция.

4. Приложение N

СПИСЪК НА ДОГОВАРЯЩИТЕ СЕ СТРАНИ, КОИТО ИЗИСКВАТ ПОНЕ ТРИ ОТДЕЛНИ ТЕРИТОРИИ ДА БЪДАТ ВКЛЮЧЕНИ В ЕДИН ТРАНЗИТ

(В съответствие с член 7, параграф 10, буква а))

1. Канада и Съединените американски щати

5. Приложение VC

СПИСЪК НА ДОГОВАРЯЩИТЕ СЕ СТРАНИ, КОИТО ДОБРОВОЛНО СА СЕ ЗАДЪЛЖИЛИ ДА СПАЗВАТ ЧЛЕН 10, ПАРАГРАФ 3

(В съответствие с член 10, параграф 6)

6. Приложение ID

СПИСЪК НА ДОГОВАРЯЩИТЕ СЕ СТРАНИ, КОИТО НЕ РАЗРЕШАВАТ НА ИНВЕСТИТОР ДА ОТНЕСЕ ПОВТОРНО ЕДИН И СЪЩИ СПОР ДО МЕЖДУНАРОДЕН АРБИТРАЖ НА ПО-КЪСЕН ЕТАП, СЪГЛАСНО ЧЛЕН 26

(В съответствие с член 26, параграф 3, буква б), (i))

1. Австралия 13. Италия
2. Азербайджан 14. Япония
3. България 15. Казахстан
4. Канада 16. Норвегия
5. Хърватска 17. Полша
6. Кипър 18. Португалия
7. Чешка република 19. Румъния
8. Европейски общности 20. Руска федерация
9. Финландия 21. Словения
10. Гърция 22. Испания
11. Унгария 23. Швеция
12. Ирландия 24. Съединени американски щати

7. Приложение IA

СПИСЪК НА ДОГОВАРЯЩИТЕ СЕ СТРАНИ, КОИТО НЕ РАЗРЕШАВАТ НА ИНВЕСТИТОР ИЛИ ДОГОВАРЯЩА СЕ СТРАНА ДА ОТНЕСЕ СПОР, КАСАЕЩ ПОСЛЕДНОТО ИЗРЕЧЕНИЕ НА ЧЛЕН 10, ПАРАГРАФ 1 ДО МЕЖДУНАРОДЕН АРБИТРАЖ

(В съответствие с член 26, параграф 3 и член 27, параграф 2)

1. Австралия
2. Канада
3. Унгария
4. Норвегия

8. Приложение P

СПЕЦИАЛНА СУБНАЦИОНАЛНА ПРОЦЕДУРА ЗА РАЗРЕШАВАНЕ НА СПОРОВЕТЕ

(Съгласно член 27, параграф 3, (i))

ЧАСТ I

1. Канада
2. Австралия

ЧАСТ II

1. Когато при произнасяне на решението, арбитражният съд счита, че мярка на регионална или местна власт или орган на една договаряща се страна (наричана тук по-нататък „отговорна страна”) не е в съответствие с разпоредбите на настоящия договор, отговорната страна взема такива разумни мерки, с каквито разполага, за да осигури спазването на договора по отношение на тази мярка.

2. Не по-късно от 30 дни след произнасянето на решението, отговорната страна предоставя на секретариата писмено уведомление за своите намерения за осигуряване спазването на договора по отношение на мярката. Секретариатът представя уведомлението на Конференцията за Хартата в най-кратък срок и не по-късно от предстоящата сесия на Конференцията за Хартата след получаването на уведомлението. Ако не е възможно незабавно да бъде осигурено спазването, на отговорната страна се предоставя разумен срок, в който да направи това. Разумният срок се договаря от двете страни по спора. В случай, че такава договореност не се постигне, отговорната страна предлага разумен срок за одобряване от Конференцията за Хартата.

3. Когато в рамките на разумния период отговорната страна не успее да осигури спазването по отношение на мярката, по молба на другата договаряща се страна, която е страна по спора (наричана тук по-нататък „пострадала страна”), тя се стреми да постигне съгласие с пострадалата страна относно съответна компенсация по силата на взаимноприемливо решение на спора.

4. Ако в срок от 20 дни от молбата на пострадалата страна не бъде договорена задоволителна компенсация, пострадалата страна може, с разрешение от Конференцията за Хартата, да преустанови изпълнението на тези свои задължения към отговорната страна по договора, каквито тя счете за еквивалентни на тези, отказани и чрез въпросната мярка, докато договарящите се страни не постигнат съгласие относно решаването на спора, или докато несъответстващата мярка не бъде приведена в съответствие с договора.

5. При разглеждането на въпроса изпълнението на какви задължения да преустанови, пострадалата страна прилага следните принципи и процедури:

- а) Пострадалата страна търси да преустанови изпълнението на задължения по отношение на същата част на договора, по отношение на която съдът е установил нарушение.

б) Ако пострадалата страна счете, че не е възможно или не е ефективно да преустанови изпълнението на задълженията по същата част на договора, тя може да потърси преустановяване на изпълнението на задълженията по други части от договора. Ако пострадалата страна реши да поиска разрешение да преустанови изпълнението на задълженията си в съответствие с настоящия параграф, тя посочва причините за това в своята молба до Конференцията за Хартата за разрешение.

6. По писмена молба на отговорната страна, изпратена до пострадалата страна и до Председателя на съда, който е издал решението, съдът определя дали нивото на задължения, чието изпълнение е преустановено от пострадалата страна, е прекомерно и ако е така, в каква степен. Ако съдът не може да бъде учреден повторно, такова определение се съставя от двама или повече арбитри, назначени от Генералния секретар. Определенията в съответствие с настоящия параграф се изготвят в срок от 60 дни от молбата до съда или от назначаването от Генералния секретар. Задълженията не се преустановяват преди определението, което е окончателно и задължително.

7. При спиране изпълнението на задължения спрямо отговорна страна, пострадалата страна полага всички усилия да не засегне неблагоприятно правата съгласно този договор на друга договаряща се страна.

9. Приложение G

ИЗКЛЮЧЕНИЯ И ПРАВИЛА, РЕГУЛИРАЩИ ПРИЛАГАНЕТО НА РАЗПОРЕДБИТЕ НА ГАТТ И СВЪРЗАНИТЕ С НЕГО ДОКУМЕНТИ

(В съответствие с член 29, параграф 2, буква а))

1. Следните разпоредби на ГАТТ 1947 и свързаните с него документи не се прилагат съгласно член 29, параграф 2, буква а):

а) Общо споразумение за митата и търговията

II Списъци на отстъпките (и Списъците към Общото споразумение за митата и търговията

IV Специални разпоредби, отнасящи се до кинематографичните филмите

XV Валутни договорености

XVIII Държавна помощ за икономическото развитие

XXII Консултации

XXIII Обезсилване или накръняване

XXV Съвместни действия на договарящите се страни

XXVI Приемане. Влизане в сила и регистрация

XXVII Отказ от или отмяна на отстъпките

XXVIII Промяна на списъците

XXVIIIa Тарифни преговори

XXIX Връзка на настоящото споразумение с Хаванската харта

XXX Изменения и допълнения

XXXI Оттегляне

XXXII Договарящи се страни

XXXIII Присъединяване

XXXV Неприлагане на Споразумението между определени договарящи се страни

XXXVI Принципи и цели

XXXVII Ангажименти

XXXVIII Съвместни действия

Приложение Н Отнасящо се до член XXVI

Приложение I Обяснителни бележки и допълнителни разпоредби (отнасящи се до гореспоменатите членове от ГАТТ)

Защитни мерки за целите на развитието

Тълкувателна клауза относно уведомяването, консултациите, уреждането на спорове и наблюдението

б) Свързани с ГАТТ документи

(i) Споразумение за техническите бариери в търговията (Кодекс по стандартите)

Преамбюл (Параграфи 1,8, 9)

1.3. Общи разпоредби

2.4.6. Подготвяне, приемане и прилагане на технически норми, стандарти и системи за сертификация от централните държавни органи

10.6. Информация за технически норми, стандарти и системи за сертификация

11. Техническа помощ за други страни

11. Специално и диференцирано третиране на развиващите се страни

12. Комитетът за техническите бариери в търговията

13. Консултации и уреждане на споровете

14. Заключителни разпоредби (без 15.5 и 15.13)

Приложение 2 Технически експертни групи

Приложение 3 Специални групи експерти

(ii) Споразумение за държавните доставки

(iii) Споразумение за тълкуването и прилагането на членове VI, XVI и XXIII (субсидии и изравнителни мерки)

10. Експортни субсидии за някои първични продукти

12. Консултации

13. Помирение, уреждане на спорове и разрешени насрещни мерки

14. Развиващи се страни

15. Комитет по субсидиите и изравнителните мерки

17. Помирение

18. Уреждане на спорове

19.2. Приемане и присъединяване

19.4. Влизане в сила

19.5. а) Национално законодателство

19.6. Преглед

19.7. Изменения и допълнения

19.8. Оттегляне

19.9. Неприлагане на настоящото споразумение между отделни договарящи се страни

19.11. Секретариат

19.12. Депозиране

19.13. Регистрация

(iv) Споразумение за прилагането на член VII (Митническа оценка)

1.2., буква б), (iv) Стойност на сделката

11.1. Определяне на митническата стойност

14. Прилагане на приложения (второ изречение)

18. Институции (Комитет за митническа оценка)

19. Консултации

20. Уреждане на спорове

21. Специално и диференцирано третиране на развиващите се страни

22. Приемане и присъединяване

24. Влизане в сила

25.1. Национално законодателство

26. Преглед

27. Изменения и допълнения

28. Оттегляне

29. Секретариат

30. Депозиране

31. Регистрация

Приложение II Технически комитет по митническата оценка

Приложение III Специални групи експерти

Протокол към Споразумението за прилагане на член VII (освен 1.7 и 1.8 с необходимия въвеждащ текст за съответствие)

(v) Споразумение за процедурите по лицензиране на вноса

1.4. Общи разпоредби

2.2. Автоматично лицензиране на вноса (бележка под линия 2)

4. Институции, консултации и уреждане на спорове

5. Заключителни разпоредби (освен параграф 2)

(vi) Споразумение за прилагането на член VI (Антидъмпингов кодекс)

13. Развиващи се страни

14. Комитет по антидъмпинговите практики

15. Консултации, помирение и уреждане на спорове

16. Заключителни разпоредби (освен параграфи 1 и 3)

(vii) Договореност за говеждото месо

(viii) Международна договореност за млечните продукти

(ix) Споразумение за търговията с гражданска авиационна техника

(x) Декларация за търговските мерки, взети за целите на платежния баланс

в) Всички други разпоредби на ГАТТ или свързаните с него документи, които са свързани с:

(i) държавните помощи за икономическото развитие и третирането на развиващите се страни, освен параграфи 1 до 4 на Решение от 28 декември 1979 (L/4903) относно диференцираното и по-благоприятното третиране, реципрочността и по-пълното участие на развиващите се страни;

(ii) учредяването или функционирането на специализирани комитети и други спомагателни органи

(iii) подписване, присъединяване, влизане в сила, оттегляне, депозиране и регистрация

г) Всички споразумения, договорености, решения, съгласия или други съвместни действия в съответствие с разпоредбите, изброени в буква а) до в).

2. Договарящите се страни прилагат разпоредбите на „Декларация за търговските мерки, предприети за целите на платежния баланс” към мерките, взети от онези договарящи се страни, които не са страни по ГАТТ до такава степен, до каквато това е осъществимо в контекста на останалите разпоредби на настоящия договор.

3. По отношение на уведомленията, които се изискват в съответствие с разпоредбите, приложими по силата на член 29, параграф 2, буква а):

а) Договарящите се страни, които не са страни по ГАТТ или по свързан с него документ, представят своите уведомления в секретариата. Секретариатът разпространява екземпляри от уведомленията до всички договарящи се страни. Уведомленията до секретариата се изготвят на един от автентичните езици на настоящия договор. Придружаващите документи могат да бъдат единствено на езика на договарящата се страна;

б) такива изисквания не се прилагат спрямо договарящи се страни по настоящия договор, които са също и страни по ГАТТ и свързани с него документи, които съдържат свои собствени изисквания за уведомяване.

4. Търговията с ядрени материали може да се регулира от споразумения, посочени в декларациите, отнасящи се към настоящия параграф, съдържащи се в Заключителния акт на Конференцията за Европейската енергийна харта.

10. Приложение TFU

РАЗПОРЕДБИ, ОТНАСЯЩИ СЕ ДО ТЪРГОВСКИТЕ СПОРАЗУМЕНИЯ МЕЖДУ ДЪРЖАВИ, КОИТО СА БИЛИ ЧАСТ ОТ БИВШИЯ СЪЮЗ НА СЪВЕТСКИТЕ СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ РЕПУБЛИКИ

(В съответствие с член 29, параграф 2, буква б))

1. За всяко споразумение, посочено в член 29, параграф 2, буква б) секретариатът се уведомява в писмена форма от всички страни или от името на всички страни по това споразумение, които подписват или се присъединяват към настоящия договор:

а) по отношение на споразумение, което влиза в сила на дата, която е три месеца след датата, на която първата от тези страни подпише или депозира своя акт за присъединяване към договора, не по-късно от шест месеца след такава дата на подписване или депозирание; и

б) по отношение на споразумение, което влиза в сила на дата, следваща датата, посочена в буква а), своевременно преди влизането му в сила, така че другите държави или организации за регионална икономическа интеграция, които са подписали или са се присъединили към договора (наричани тук по-нататък „заинтересовани страни“), да получат разумна възможност да разгледат споразумението и да направят бележки по отношение на него пред страните по него и пред Конференцията за Хартата преди влизането му в сила.

2. Уведомлението включва:

а) екземпляри от оригиналните текстове на споразумението на всички езици, на които то е било подписано;

б) описание, чрез позоваване на позициите, включени в приложение ЕМ, на конкретните енергийни материали и продукти, за които то се прилага;

в) обяснение, отделно за всяка съответна разпоредба на ГАТТ и свързаните с него документи, която е приложима по силата на член 29, параграф 2, буква а), по обстоятелствата, които правят пълното спазване на тази разпоредба невъзможно или неосъществимо за страните по това споразумение.

г) конкретните мерки, които трябва да се приемат от всяка страна по споразумението по отношение на обстоятелствата, споменати в буква в); и

д) Описание на програмите на страните за постигане на постепенно намаление и последване премахване на несъответстващите разпоредби на споразумението.

3. Страните по споразумение, за което е направено уведомление в съответствие с параграф 1, предоставят на заинтересованите страни разумна възможност за консултации с тях относно това споразумение и разглеждат техните бележки. По молба на всяка от заинтересованите страни, споразумението се разглежда от Конференцията за Хартата, която може да направи препоръки по отношение на това споразумение.

4. Конференцията за Хартата периодически разглежда изпълнението на споразумението, за което е направено уведомление в съответствие с параграф 1, както и постигнатия напредък в премахването на неговите разпоредби, които не отговарят на разпоредбите на ГАТТ и свързаните с него документи, приложими по силата на член 29, параграф 2, буква а). По молба на всяка от заинтересованите страни, Конференцията за Хартата може да направи препоръки по отношение на такова споразумение.

5. В случай на крайна необходимост може да бъде разрешено влизането в сила на споразумение, посочено в член 29, параграф 2, буква б), без уведомлението и консултациите, предвидени в алинея 1, буква б), параграфи 2 и 3, при условие че се извършва такова уведомление и възможността за такива консултации бъде осигурена незабавно. В такъв случай страните по споразумението независимо от това уведомяват за неговия текст в съответствие с алинея 2, буква а) незабавно след влизането му в сила.

6. Договарящите се страни, които стават или са станали страни по споразумение, описано в член 29, параграф 2, буква б) се задължават да ограничат несъответствията му с разпоредбите на ГАТТ и свързаните с него документи, приложими по силата на член 29, параграф 2, буква а) до тези, които са необходими в конкретните обстоятелства, както и да осъществяват това споразумение, така че минимално да се отклонява от тези разпоредби. Те полагат всички усилия за приемането на оздравителни мерки в светлината на бележките на заинтересованите страни и на препоръките на Конференцията за Хартата.

11. Приложение D

ВРЕМЕННИ РАЗПОРЕДБИ ЗА УРЕЖДАНЕ НА ТЪРГОВСКИ СПОРОВЕ

(В съответствие с член 29, параграф 7)

1. а) Във взаимоотношенията си една с друга, договарящите се страни правят всички усилия да достигнат чрез сътрудничество и консултации до взаимно

удовлетворяващо разрешаване на всички спорове във връзка със съществуващи мерки, които може съществено да въздействат на спазването на разпоредбите, приложими по отношение на търговията в съответствие с членове 5 или 29.

б) Договаряща се страна може да отправи писмена молба до всяка друга договаряща се страна за консултации относно всяка съществуваща мярка на другата договаряща се страна, която тя счита, че може съществено да въздейства на спазването на разпоредбите, приложими по отношение на търговията в съответствие с членове 5 или 29. Договаряща се страна, която иска консултации, посочва възможно най-подробно мярката, която се е предмет на жалба и указва разпоредбите на членове 5 или 29 от ГАТТ и свързаните с него документи, които тя счита, че имат отношение към дадения случай. За молбите за консултация в съответствие с настоящия параграф се уведомява секретариата, който периодично уведомява договарящите се страни за предстоящите консултации, за които е получено уведомление.

в) Всяка конфиденциална информация или такава, която не подлежи на разпространение, идентифицирана като такава и съдържаща се или получена в резултат на писмена молба, договарящата се страна ще третира по същия начин, по който тя се третира от договарящата се страна, която предоставя информацията.

г) В стремежа си да разреши въпроси, които договарящата се страна счита, че влияят върху спазването на разпоредбите, приложими по отношение на търговията в съответствие с членове 5 или 29, в отношенията между нея и друга договаряща се страна, договарящата се страна, участваща в консултации или друг начини за уреждане на спорове, полага всички усилия да избегне решение, което влияе неблагоприятно върху търговията на която и да е друга договаряща се страна.

2. а) Ако в срок от 60 дни от получаването на молбата за консултации, посочена в алинея 1, б), договарящите се страни не са разрешили спора си или не са се договорили да го разрешат чрез помиряване, посредничество, арбитраж или друг начин, всяка договаряща се страна може да внесе в секретариата писмена молба за образуване на комисия от експерти в съответствие с букви б) до е). В своята молба договарящата се страна – молителка излага същността на спора и посочва кои разпоредби на членове 5 или 29 от ГАТТ и свързаните с него документи се считат, че са от значение за него. Секретариатът незабавно предава екземпляр от молбата на всички договарящи се страни.

б) При разрешаването на спора се отчитат интересите на другите договарящи се страни. Всяка друга договаряща се страна, която има съществен интерес по даден въпрос има правото да бъде изслушана от комисията от експерти и да направи писмени бележки пред нея при условие, че както спорещите договарящи се страни, така и секретариата са получили писмено уведомление за интереса ѝ не по-късно от датата на съставянето на комисията от експерти, както е предвидено в съответствие с буква в).

в) Комисията от експерти се счита за съставена 45 дни след получаването от секретариата на писменото уведомление на договарящата се страна съгласно буква а).

г) Панелът се съставя от три члена, които се избират от Генералния секретар от поименен списък, описан в параграф 7. Освен случаите, когато спорещите договарящи се страни договорят друго, членовете на комисията от експерти не могат да бъдат жители на договарящи се страни, които или са страна по спора, или са уведомили за своя интерес в съответствие с буква б), нито да бъдат жители на държави-членки на организация за регионална икономическа интеграция, която или е участник в спора, или е уведомила за своя интерес в съответствие с буква б),

д) В срок от 10 работни дни спорещите договарящи се страни съобщават становището си за назначенията за членове на комисията от експерти и няма да се противопоставят на назначения, освен по убедителни причини.

е) Членовете на комисията от експерти изпълняват задълженията си в личното си качество и нито се стремят да получат нито приемат инструкции от какъвто и да било държавен или друг орган. Всяка договаряща се страна се задължава да спазва тези принципи и да не се стреми да влияе на членовете на комисията от експерти при изпълнението на техните задачи. Членовете на комисията от експерти се избират с оглед осигуряването на тяхната независимост и в комисията да бъде отразено достатъчно разнообразие от различни школи и опит.

ж) Секретариатът незабавно уведомява всички договарящи се страни за създаването на комисия от експерти.

3. а) Конференцията за Хартата приема правилник за работата на комисията от експерти, съответстващ на настоящото приложение. Правилникът за работа е възможно най-близък до този на ГАТТ и свързаните с него документи. Комисията от експерти има също правото да приеме допълнителен правилник за работата, който не е в противоречие с правилника за работа, приет от Конференцията за Хартата или с настоящото приложение. При разглеждане на делото в комисията от експерти всяка договаряща се страна, участваща в спора и всяка друга договаряща се страна, която е уведомила за своята заинтересованост в съответствие с алинея 2, б), има право на поне едно изслушване в комисията и на бележки в писмен вид. Договарящите се страни, страни по спора имат право, също така, да представят писмени контра аргументи. Комисията от експерти може да разгледа положително молбата на всяка друга договаряща се страна, която е уведомила за своя интерес в съответствие с алинея 2, б) за достъп до всяко писмено представяне в комисията, със съгласието на договарящата се страна, направила това представяне.

Разглеждането в комисията от експерти има конфиденциален характер. Комисията обективно разглежда представените ѝ за разглеждане въпроси, включително обстоятелствата по спора и съответствието на мерките с разпоредбите, приложими спрямо търговията съгласно членове 5 или 29. При осъществяването на функциите си комисията от експерти се консултира със спорещите договарящи се страни и им предоставя адекватна възможност да стигнат до взаимноприемливо решение. Ако не е уговорено друго между спорещите договарящи се страни, комисията от специалисти основава своето решение на доводите и бележките на спорещите договарящи се страни. Комисиите от експерти се ръководят от тълкуванията, предоставени на ГАТТ и свързаните с него документи в рамките на ГАТТ и те не поставят под съмнение съвместимостта с членове 5 или 29 на практиките, прилагани от договарящата се страна, която е страна по ГАТТ спрямо други страни по ГАТТ,

по отношение на които тя прилага ГАТТ и които не са внесени от тези други участници като предмет на спора за решаване в съответствие с ГАТТ.

Освен ако не е договорено друго от спорещите договарящи се страни, всички процедури, които предполагат участието на комисията от експерти, включително издаването на нейния окончателен доклад, трябва да бъдат приключени в срок от 180 дни от датата на съставянето на комисията от експерти. Въпреки това, неприключването на всички процедури в рамките на този период, не влияе на валидността на окончателния доклад.

б) Комисията от експерти определя своята юрисдикция, като това определение е окончателно и задължително. Всяко възражение на спореща договаряща се страна, че спорът не е в юрисдикцията на комисията от експерти, се разглежда от комисията от експерти, която решава дали да разгледа възражението като предварителен въпрос или да го приобщи към същността на спора.

в) В случай на две или повече молби за създаване на комисия от експерти във връзка със спорове, които са аналогични по същество, Генералният секретар може със съгласието на всички спорещи договарящи се страни да назначи една единствена комисия от експерти.

4. а) След като разгледа опровергаващите аргументите, комисията от експерти представя на спорещите договарящи се страни описателните раздели на своя проект на писмен доклад, включително констатация на фактите и кратко изложение на доводите, изнесени от спорещите договарящи се страни. На спорещите договарящи се страни се предоставя възможност да представят писмени становища по описателните раздели в срок, установен от комисията от експерти.

След датата, определена за получаването на бележките от договарящи се страни, комисията от експерти представя на спорещите договарящи се страни един междинен писмен доклад, включващ както описателните раздели, така и предложените от комисията от експерти констатации и заключения. В рамките на период, определен от комисията от експерти, спореща договаряща се страна може да внесе в комисията от експерти писмена молба комисията от експерти да преразгледа конкретни аспекти на междинния доклад преди да издаде окончателния доклад. Преди издаването на окончателния доклад, комисията от експерти може по свое усмотрение да се срещне със спорещите договарящи се страни за разглеждане на повдигнатите в тази молба въпроси.

Окончателният доклад включва описателни раздели (включително констатация на фактите и кратко изложение на доводите, изнесени от спорещите договарящи се страни), изводите и заключенията на комисията от експерти, както и обсъждане на доводите по конкретни аспекти на междинния доклад на етапа на неговото преразглеждане. Окончателният доклад разглежда всеки съществен въпрос, поставен пред комисията и необходим за разрешаването на спора, и обосновава заключенията на комисията от експерти.

Комисията от експерти издава своя окончателен доклад, като го представя незабавно на секретариата и на спорещите договарящи се страни. Секретариатът веднага щом това е възможно изпраща на всички договарящи се страни окончателния доклад

заедно с всички писмени становища, които всяка от спорещите договарящи се страни желае да бъдат приложени.

б) Когато комисията от експерти заключи, че дадена мярка, въведена или поддържана от договаряща се страна, не съответства на разпоредба на членове 5 или 29 или на разпоредба на ГАТТ и свързаните с него документи, приложима в съответствие с член 29, комисията от експерти може да препоръча в окончателния си доклад договаряща се страна да промени или да се откаже от тази мярка, или да възприеме поведение така, че да спази тази разпоредба.

в) Докладите на комисията от експерти се приемат от Конференцията за Хартата. С оглед предоставяне на Конференцията за Хартата достатъчно време за разглеждане на докладите на комисиите от експерти, докладите не се приемат от Конференцията за Хартата преди да са изминали поне 30 дни след като те са предоставени от секретариата на всички договарящи се страни. Договарящи се страни, които имат възражения по доклад на комисията от експерти представя на секретариата писмени основания за своите възражения най-малко 10 дни преди датата, на която докладът ще се разглежда за приемане от Конференцията за Хартата и секретариатът незабавно ги предоставя на всички договарящи се страни. Спорещите договарящи се страни и договарящи се страни, които са съобщили своя интерес в съответствие с алинея 2, б), имат правото на пълноправно участие в разглеждането от Конференцията за Хартата на доклада на комисията от експерти по този спор, а техните становища изцяло се записват в протокола.

г) За осигуряването на ефективно разрешаване на споровете в интерес на всички договарящи се страни е от съществено значение незабавното изпълнение на решенията и препоръките на окончателния доклад на комисията от експерти, приет от Конференцията за Хартата. Договаряща се страна, по отношение на която е издадено решение или препоръка в окончателен доклад на Кек, който е одобрен от Конференцията за Хартата, уведомява Конференцията за Хартата за намеренията си относно изпълнението на това решение или препоръка. В случай че незабавното им изпълнение е невъзможно, съответната договаряща се страна разяснява на Конференцията за Хартата причините за своето неизпълнение и в светлината на това разяснение ѝ се предоставя разумен срок за изпълнението им. Целта на разрешаването на спора е промяната или отстраняването на несъответстващите мерки.

5. а) Когато договаряща се страна не изпълнява в рамките на разумен срок от време решение или препоръка на окончателен доклад на комисия от експерти, който е приет от Конференцията за Хартата, договаряща се страна в спора, която е засегната от това неизпълнение може да изпрати на неизправната договаряща се страна писмено искане неизправната договаряща се страна да започне преговори с оглед договарянето на взаимно приемлива компенсация. Ако е помолена за това, неизправната договаряща се страна започва незабавно такива преговори.

б) Ако неизправната договаряща се страна откаже да преговаря, или ако договарящи се страни не са постигнали споразумение в рамките на 30 дни след връчването на искането за преговори, пострадалата договаряща се страна може да направи писмено искане за разрешение от Конференцията за Хартата да преустанови

изпълнението на свои задължения спрямо неизправната договаряща се страна съгласно членове 5 или 29.

в) Конференцията за Хартата може да разреши на пострадалата договаряща се страна да преустанови изпълнението на такива свои задължения спрямо неизправната договаряща се страна, съгласно разпоредбите на членове 5 или 29 или съгласно разпоредбите на ГАТТ или свързаните с него документи, които се прилагат съгласно член 29, каквито пострадалата договаряща се страна счита за еквивалентни при дадените обстоятелства.

г) Преустановяването на изпълнението на задължения е временно и се прилага само до тогава, докато мярката, която е призната за несъвместима с членове 5 или 29 не бъде отстранена, или докато не се постигне взаимноизгодно решение.

6. а) Преди преустановяването на изпълнението на тези задължения, пост договаряща се страна уведомява неизправната договаряща се страна за вида и нивото на предлаганото преустановяване. Ако неизправната договаряща се страна представи на Генералният секретар писмено възражение относно нивото на преустановяване на задължения, предложено от засегнатата договаряща се страна, възражението се отнася до арбитраж, както се предвижда по-долу. Предлаганото преустановяване на изпълнение на задължения се отлага до приключването на арбитража и решението на арбитражната комисия стане окончателно и задължително в съответствие с буква в).

б) Генералният секретар съставя арбитражна комисия в съответствие с алинея 2, г) до е), която, ако е възможно, е същата комисия, която е издала решението или препоръката, посочена в алинея 4, г), с цел тя да разгледа нивото на задължения, които пострадалата договаряща се страна предлага да преустанови. Освен ако Конференцията за Хартата не реши друго, процедурните правила, приложими за разискванията на за комисията от експерти, се приемат в съответствие с алинея 3, а).

в) Арбитражната комисия определя дали нивото на задълженията, които пострадалата договаряща се страна предлага да преустанови, е прекомерно спрямо понесената от нея щета и ако е така, до каква степен. Тя не разглежда характера на преустановените задължения, освен доколкото той е неразделен от нивото на преустановените задължения.

г) Арбитражната комисия предоставя писменото си определение на пострадалата и на неизправната договаряща се страни, както и на секретариата в срок от 60 дни от съставянето на комисията от експерти или в такъв друг срок, какъвто договорят засегнатата и неизправната договаряща се страни. Секретариатът представя определението на Конференцията за Хартата в най-кратък срок и най-късно по време на сесията на Конференцията за Хартата, проведена след получаването на определението.

д) Определението на арбитражната комисия става окончателно и задължително 30 дни след датата на представянето му в Конференцията за Хартата и всякакви санкционирани от нея ниво на преустановяване на облаги може след това да бъде прилагано от засегнатата договаряща се страна по такъв начин, какъвто тази договаряща се страна счита за еквивалентен при съществуващите обстоятелства,

освен ако преди изтичането на 30 дневния период Конференцията за Хартата не реши друго.

е) При преустановяването на изпълнението на задължения спрямо неизправната договаряща се страна, пострадалата договаряща се страна полага всички усилия да не повлияе неблагоприятно на търговията на някоя друга договаряща се страна.

7. Всяка договаряща се страна може да определи две физически лица, които, в случай на договарящи се страни, които са също страни по ГАТТ, ако те желаят и са способни да изпълняват функциите на членове на комисия съгласно настоящото приложение, да бъдат членове на комисии, понастоящем назначени за целите на комисии от експерти за разрешаване на спорове в рамките на ГАТТ. Генералният секретар също може да определи, с одобрението на Конференцията за Хартата, не повече от 10 физически лица, които желаят и са способни да изпълняват функциите на членове на комисия за целите на уреждането на спорове в съответствие с параграфи 2 - 4. Конференцията за Хартата може, освен това, да реши да назначи за същите цели до 20 физически лица, които са включени в списъците на други международни органи за разрешаване на спорове, които желаят и са способни да изпълняват функциите на членове на комисия. Имената на всички определени по този начин лица, образуват списъка на членовете на комисията за разрешаването на споровете. Такива лица се определят въз основа на строги критерии за обективност, надеждност и точността на преценката, и те трябва да притежават възможно най-много знания и опит в областта на международната търговия и по въпросите на енергетиката, особено що се касае до разпоредбите, приложими по силата на член 29. При изпълнението на всякакви функции съгласно настоящото приложение, тези назначени лица не трябва да са свързани с никоя договаряща се страна или да получават указания от нея. Тези лица се назначават за срок от пет години, който може да бъде подновен, и изпълняват задълженията си, докато не бъдат назначени техни приемници. Назначено лице, чийто срок на пълномощия изтича, продължава да изпълнява всички функции, за които това лице е било избрано съгласно настоящото приложение. В случай на смърт, оставка или недееспособност на назначеното лице, договаряща се страна или Генералният секретар, който е назначил назначеното лице, има право да назначи друго лице за останалия период на пълномощия на споменатото назначено лице, като назначаването от Генералният секретар подлежи на одобряване от Конференцията за Хартата.

8. Независимо от съдържащите се в настоящото приложение разпоредби, по време на цялата процедура на разрешаване на спора договарящи се страни се насърчават да провеждат консултации с цел уреждането на техния спор.

9. Конференцията за Хартата може да назначи или да определи други органи или форуми за изпълняването на всякакви функции, възлагани в настоящото приложение на секретариата или на Генералният секретар.

12. Приложение В

ФОРМУЛИ ЗА РАЗПРЕДЕЛЯНЕ НА РАЗХОДИТЕ ПО ХАРТАТА

(В съответствие с член 37, параграф 3)

1. Вноските, платими от договарящи се страни, се определят ежегодно от секретариата въз основа на техните вноски в проценти, установени в най-новата Таблица за определяне на вноските в редовния бюджет на Обединените нации (допълнена с информация за теоретичните вноски за всички договарящи се страни, които не членуват в ООН).

2. При необходимост вноските се коригират така, че сборът от вноските на всички договарящи се страни да е 100%.

13. Приложение PA

**СПИСЪК НА ПОДПИСАЛИТЕ ДОГОВОРА СТРАНИ, КОИТО НЕ ПРИЕМАТ
СЪДЪРЖАЩОТО СЕ В ЧЛЕН 45, ПАРАГРАФ 3, БУКВА 6) ЗАДЪЛЖЕНИЕ
ОТНОСНО ВРЕМЕННОТО ПРИЛАГАНЕ НА ДОГОВОРА**

(В съответствие с член 45, параграф 3, буква в))

1. Чешка република
2. Германия
3. Унгария
4. Литва
5. Полша
6. Словашката република

14. Приложение T

ПРЕХОДНИ МЕРКИ НА ДОГОВАРЯЩИТЕ СЕ СТРАНИ

(В съответствие с член 32, параграф 1)

Списък на договарящите се страни, имащи право на преходни мерки

Албания Латвия
Армения Литва
Азербайджан Молдова
Беларус Полша
България Румъния
Хърватска Руска федерация
Чешка република Словакия
Естония Словения
Грузия Таджикистан
Унгария Туркменистан
Казахстан Украйна
Киргизстан Узбекистан

Списък на разпоредбите, обект на преходен режим

Разпоредба Страница

Член 6, параграф 2 80
Член 6, параграф 5 82
Член 7, параграф 4 84
Член 9, параграф 1 85
Член 10, параграф 7 86
Член 14, параграф 1, буква г) 86
Член 20, параграф 3 87
Член 22, параграф 3 88

Член 6, параграф 2

„Всяка договаряща се страна осигурява наличието и прилагането в нейната юрисдикция на такива закони, които са необходими и целесъобразни за решаването на проблемите, свързани с едностранно и съгласувано антиконкурентно поведение в икономическата дейност в енергийния сектор.”

СТРАНА: АЛБАНИЯ

Сектор

Всички сектори на енергетиката

Ниво на управление

Национално

Описание

В Албания няма закон за защита на конкуренцията. Закон No.7746 от 28 юли 1993 г. относно въглеродородите и закон No.7796 от 17 февруари 1994 г. относно минералите не включват такива разпоредби. Не съществува закон за електроенергията; той е в процес на подготовка. Този закон се очаква да бъде внесен в Парламента до края на 1996 г. В тези закони Албания възнамерява да включи разпоредби за ант-конкурентно поведение.

Постепенна отмяна

1 януари 1998 г.

СТРАНА: АРМЕНИЯ

Сектор

Всички сектори на енергетиката

Ниво на управление

Национално

Описание

Понастоящем в Армения съществува държавен монопол в повечето енергийни сектори. Не съществува закон за защита на конкуренцията, поради което не се прилагат правилата за конкуренцията. Няма закони за енергетиката. Проектозаконите за енергетиката се планира да бъдат внесени в Парламента през 1994 г. Предвижда се законите да включват разпоредби за антиконкурентно поведение, които ще са хармонизирани със законодателството на ЕО за конкуренцията.

Постепенна отмяна
31 декември 1997 г.

СТРАНА: АЗЕРБАЙДЖАН

Сектор
Всички сектори на енергетиката

Ниво на управление
Национално

Описание
Антимонополното законодателство е на етап на разработване.

Постепенна отмяна
1 януари 2000 г.

СТРАНА: БЕЛАРУС

Сектор
Всички сектори на енергетиката

Ниво на управление
Национално

Описание
Антимонополното законодателство е на етап на разработване.

Постепенна отмяна
1 януари 2000 г.

СТРАНА: ГРУЗИЯ

Сектор
Всички сектори на енергетиката

Ниво на управление
Национално

Описание
В Грузия законите относно демонополизацията са на етап на разработване и поради това за сега държавата има монопол върху практически всички енергийни източници и

енергийни ресурси, което ограничава възможността за конкуренция в горивно-енергийния комплекс.

Постепенна отмяна

1 януари 1999 г.

СТРАНА: КАЗАХСТАН

Сектор

Всички сектори на енергетиката

Ниво на управление

Национално

Описание

Законът за развитие на конкуренцията и ограничаване на монополните дейности (No. 656 от 11 юни 1991 г.) бе приет, но той е от общ характер. Необходимо е по-нататъшно разработване на законодателството, по-конкретно чрез приемането на съответни изменения и допълнения или чрез приемането на нов закон.

Постепенна отмяна

1 януари 1998 г.

СТРАНА: КИРГИЗСТАН

Сектор

Всички сектори на енергетиката

Ниво на управление

Национално

Описание

Законът за антимонополните политики е вече приет. Необходим е преходен период за привеждане в съответствие на разпоредбите на този закон към енергийния сектор, който сега се регулира стриктно от държавата.

Постепенна отмяна

1 юли 2001 г.

СТРАНА: МОЛДОВА

Сектор

Всички сектори на енергетиката

Ниво на управление

Национално

Описание

Законът относно ограничаването на монополните дейности и развитие на конкуренцията е от 29 януари 1992 г. осигурява организационна и правна основа за

развитието на конкуренцията и за предотвратяването и ограничаването на монополните; той е ориентиран към прилагането на условията на пазарната икономика. Този закон, обаче, не предоставя конкретни мерки за антимонополно поведение в енергийния сектор, нито пък обхваща изцяло изискванията на член 6.

През 1995 г. в парламента ще бъдат внесени проекти на закон за конкуренцията и държавна програма за демонополизирание на икономиката. Проектозаконът за енергетиката, който също ще бъде внесен в Парламента през 1995 г., ще обхваща въпроси по демонополизацията и развитието на конкуренцията в енергийния сектор.

Постепенна отмяна
1 януари 1998 г.

СТРАНА: РУМЪНИЯ

Сектор
Всички сектори на енергетиката

Ниво на управление
Национално

Описание
Правилата на конкуренцията все още не се прилагат в Румъния. Проектозаконът за защита на конкуренцията беше внесен в парламента и се планира да бъде приет през 1994 г.

Проектът съдържа разпоредби по отношение на антиконкурентно поведение, хармонизирани със законодателството на ЕО за конкуренцията.

Постепенна отмяна
31 декември 1996 г.

СТРАНА: РУСКА ФЕДЕРАЦИЯ

Сектор
Всички сектори на енергетиката

Ниво на управление
Федерация

Описание
В Руската федерация е създадено изчерпателно антимонополно законодателство, но трябва да бъдат приети други правни и организационни мерки за предотвратяване, ограничаване и подтискане на монополните и нелоялна конкуренция и по-специално в енергийния сектор.

Постепенна отмяна
1 юли 2001 г.

СТРАНА: СЛОВЕНИЯ

Сектор

Всички сектори на енергетиката

Ниво на управление

Национално

Описание

Законът за защита на конкуренцията, приет през 1993 г. и публикуван в Държавен вестник No. 18/93 третира общо антиконкурентното поведение. Съществуващият закон предвижда също създаването на органи за конкуренцията. Понастоящем главният орган по въпросите на конкуренцията е Службата за защита на конкуренцията в Министерство на икономическите отношения и развитието. Поради значението на енергийния сектор, предвижда се отделен закон в това отношение и това налага необходимостта от повече време за пълно съответствие.

Постепенна отмяна

1 януари 1998 г.

СТРАНА:ТАДЖИКИСТАН

Сектор

Всички сектори на енергетиката

Ниво на управление

Национално

Описание

През 1993 г. Таджикистан прие закона за демонополизацията и конкуренцията. Предвид сложната икономическа обстановка в Таджикистан, обаче, действието на закона е временно преустановено.

Постепенна отмяна

31 декември 1997 г.

СТРАНА:ТУРКМЕНИСТАН

Сектор

Всички сектори на енергетиката

Ниво на управление

Национално

Описание

С постановление на Президента на Туркменистан No.1532 от 21 октомври 1993 г. е създаден и сега действа Комитет за ограничаване на монополните действия. Неговите функции са да защитава предприятията и другите юридически лица от монополно поведение и практики и да насърчава формирането на пазарни принципи на базата на развитието на конкуренцията и предприемачеството.

Необходимо е по-нататъшно разработване на законодателството и на подзаконови актове, за да се регулира антимонополното поведение на предприятията в икономическата дейност в енергийния сектор.

Постепенна отмяна

1 юли 2001 г.

СТРАНА: УЗБЕКИСТАН

Сектор

Всички сектори на енергетиката

Ниво на управление

Национално

Описание

Законът за ограничаване на монополните дейности беше приет в Узбекистан и е в сила от юли 1992 г. Законът, обаче, (както е посочено в член 1, параграф 3 не обхваща дейностите на предприятията в енергийния сектор.

Постепенна отмяна

1 юли 2001 г.

Член 6, параграф 5

„Ако договаряща се страна счита, че някакво определено антиконкурентно поведение, осъществявано на територията на друга договаряща се страна, засяга неблагоприятно важни интереси, свързани с изложените в този член цели, договарящата се страна може да уведоми другата договаряща се страна и може да изиска нейните органи по въпросите на конкуренцията да предприемат съответните действия с принудителен характер. Уведомяващата договаряща се страна включва в такова уведомление достатъчно информация, позволяваща на уведомената договаряща се страна да идентифицира антиконкурентното поведение, което е предмет на уведомлението, и предлага такава допълнителна информация и сътрудничество, каквато уведомяващата договаряща се страна е в състояние да осигури. Уведомената договаряща се страна, или в зависимост от обстоятелствата, съответните органи по въпросите на конкуренцията могат да проведат консултации със съответните органи по въпросите на конкуренцията на уведомяващата договаряща се страна и изцяло вземат предвид молбата на уведомяващата договаряща се страна при вземането на решение за предприемане или за непредприемане на действия с принудителен характер по отношение на предполагаемо антиконкурентно поведение, което се посочва в уведомлението. Уведомената договаряща се страна съобщава на уведомяващата договаряща се страна за своето решение или за решението на съответните органи по въпросите на конкуренцията и може, ако желае, да информира уведомяващата договаряща се страна за основанията за решението. Ако се предприемат действия за принудително изпълнение, уведомената договаряща се страна съобщава на уведомяващата договаряща се страна за резултатите от тях, и до колкото е възможно, за всякакво значително междинно развитие.

СТРАНА: АЛБАНИЯ

Сектор

Всички сектори на енергетиката

Ниво на управление

Национално

Описание

В Албания не съществува институция за прилагане на правилата на конкуренцията. Такива институции ще се предвидят в закона за защита на конкуренцията, който се планира да бъде завършен през 1996 г.

Постепенна отмяна

1 януари 1999 г.

СТРАНА: АРМЕНИЯ

Сектор

Всички сектори на енергетиката

Ниво на управление

Национално

Описание

В Армения все още не са създадени институции за прилагане на разпоредбите на този параграф.

В законодателството в областта на енергетиката и защита на конкуренцията са предвидени да залегнат разпоредби относно създаването на такива институции.

Постепенна отмяна

31 декември 1997 г.

СТРАНА: АЗЪРБАЙДЖАН

Сектор

Всички сектори на енергетиката

Ниво на управление

Национално

Описание

Антимонополни органи, осъществяващи антимонополна дейност ще бъдат създадени след приемането на антимонополно законодателство.

Постепенна отмяна

1 януари 2000 г.

СТРАНА: БЕЛАРУС

Сектор

Всички сектори на енергетиката

Ниво на управление

Национално

Описание

Антимонополни органи, осъществяващи антимонополна дейност ще бъдат създадени след приемането на антимонополно законодателство.

Постепенна отмяна

1 януари 2000 г.

СТРАНА: ГРУЗИЯ

Сектор

Всички сектори на енергетиката.

Ниво на управление

Национално

Описание

В Грузия законите относно демонополизацията са на етап на разработване понастоящем и поради това все още няма създадени органи по въпросите на конкуренцията.

Постепенна отмяна

1 януари 1999 г.

СТРАНА: КАЗАХСТАН

Сектор

Всички сектори на енергетиката

Ниво на управление

Национално

Описание

В Казахстан беше създаден Антимонополен комитет, но дейността му се нуждае от усъвършенстване както в законодателен така и в организационен аспект, за да се създаде ефективен механизъм за разглеждане на жалбите относно антиконкурентно поведение.

Постепенна отмяна

1 януари 1998 г.

СТРАНА: КИРГИЗСТАН

Сектор

Всички сектори на енергетиката

Ниво на управление

Национално

Описание

В Киргизстан не съществува механизъм за контролиране на аतिकонкурентното поведение, както и съответно законодателство. Необходимо е да се създадат съответни антимонополни власти.

Постепенна отмяна

1 юли 2001 г.

СТРАНА: МОЛДОВА

Сектор

Всички сектори на енергетиката

Ниво на управление

Национално

Описание

В Молдова Министерството на икономиката отговаря за контрола на конкурентното поведение. Внесени са съответни изменения и допълнения към закона за административните нарушения, който предвижда някои наказания за нарушаването на правилата на конкуренция от монополни предприятия.

Проектозаконът за конкуренцията, който сега е на етап изготвяне, ще съдържа разпоредби за прилагане на правилата за конкуренцията.

Постепенна отмяна

1 януари 1998 г.

СТРАНА: РУМЪНИЯ

Сектор

Всички сектори на енергетиката

Ниво на управление

Национално

Описание

В Румъния все още не са създадени органи за прилагане на разпоредбите на този параграф.

Проектозаконът за защита на конкуренцията, който се планира да бъде приет през 1994 г., предвижда институции, които са натоварени с прилагането на правилата за конкуренцията.

Проектът предвижда също период от девет месеца за прилагане, който започва от датата на публикуването му.

Съгласно Европейското споразумението за асоцииранена Румъния към Европейските общности, на Румъния се предостави срок от пет години за прилагането на правилата за конкуренцията.

Постепенна отмяна
1 януари 1998 г.

СТРАНА: ТАДЖИКИСТАН

Сектор
Всички сектори на енергетиката

Ниво на управление
Национално

Описание
Таджикистан прие закони за демонополизацията и конкуренцията, органите за прилагане на правилата за конкуренцията, обаче, са на етап на изграждане.

Постепенна отмяна
1 декември 1997 г.

СТРАНА: УЗБЕКИСТАН

Сектор
Всички сектори на енергетиката

Ниво на управление
Национално

Описание
Законът за ограничаване на монополните дейности беше приет в Узбекистан и е в сила от юли 1992 г. Въпреки това законът (както е посочено в член 1, параграф 3) не обхваща дейностите на предприятията в енергийния сектор.

Постепенна отмяна
1 януари 2001 г.

Член 7, параграф 4

„В случай че транзитирането на енергийни материали и продукти не може да се постигне при търговски условия посредством съоръжения за транспортиране на енергия договарящите се страни няма да възпрепятстват създаването на нови мощности, освен, когато в приложимото законодателство, което е съвместимо с параграф,1 не се предвижда друго.”

СТРАНА: АЗЕРБАЙДЖАН

Сектор

Всички сектори на енергетиката

Ниво на управление

Национално

Описание

Необходимо е да се приеме пакет от закони за енергетиката, включително процедури за лицензиране, регулиращи транзитирането. По време на преходен период се предвижда да се изградят и модернизират електропреносните линии, както и производствените мощности с цел да достигне техническото им равнище световните изисквания и да се приспособят към условията на пазарна икономика.

Постепенна отмяна

31 декември 1999 г.

СТРАНА: БЕЛАРУС

Сектор

Всички сектори на енергетиката

Ниво на управление

Национално

Описание

Понастоящем се разработват закони за енергетиката, земята и други сектори, и до окончателното им приемане остава несигурността по отношение на условията за създаване на нови транспортни мощности за енергоносители на територията на Беларус

Постепенна отмяна

31 декември 1998 г.

СТРАНА: БЪЛГАРИЯ

Сектор

Всички сектори на енергетиката

Ниво на управление

Национално

Описание

България няма закони, регулиращи транзитирането на енергийни материали и продукти. В енергийния сектор протича цялостно реструктуриране, включително изграждането на институционална рамка и приемането на законодателство и подзаконови актове.

Постепенна отмяна

Необходим е преходен период от седем години за пълното привеждане на законодателството относно транзитирането на енергийни материали и продукти в съответствие с тази разпоредба.

1 юли 2001 г.

СТРАНА: ГРУЗИЯ

Сектор

Всички сектори на енергетиката

Ниво на управление

Национално

Описание

Необходимо е да се изготви комплект от закони по този въпрос. Понастоящем в Грузия съществуват съществено различни условия за транспортирането и транзита на различни енергийни източници (електроенергия, природен газ, нефтени продукти, въглища)

Постепенна отмяна

1 януари 1999 г.

СТРАНА: УНГАРИЯ

Сектор

Всички сектори на енергетиката

Ниво на управление

Национално

Описание

Според действащото законодателство изграждането и оперирането на високоволтови преносни мрежи е държавен монопол.

В процес на подготвяне е създаването на нова законова и регулаторна рамка за изграждане, експлоатация и притежаване на високоволтови преносни линии.

Министерството на индустрията и търговията вече е поело инициативата за разработване на нов закон за електроенергията, който ще окаже влияние върху Гражданския кодекс и Закона за концесиите. Може да бъде постигнато съответствие след влизане в сила на новия закон за електроенергията и свързаните с него нормативни документи.

Постепенна отмяна

31 декември 1996 г.

СТРАНА: ПОЛША

Сектор

Всички сектори на енергетиката

Ниво на управление
Национално

Описание

Полският закон за енергетиката, който е на последен етап на координиране, предвижда създаването на нови законодателни норми, подобни на тези, прилагани от страните с пазарна икономика (лицензи за производство, пренос, дистрибуция и търговия с енергоносители). До приемането му от парламента е необходимо временно преустановяване на изпълнението на задълженията по този параграф.

Постепенна отмяна
31 декември 1995 г.

Член 9, параграф 1

„Договарящите се страни признават значението на отворените капиталови пазари за насърчаване на капиталовите потоци за финансиране на търговията с енергийни материали и продукти и за извършването и оказването съдействие на инвестициите в икономическа дейност в енергийния сектор на териториите на други договарящи се страни, особено на такива с икономики в преход. Всяка договаряща се страна ще положи съответно усилия за създаване на условия за достъп на дружествата от други договарящи се страни до нейния капиталов пазар с цел финансиране на търговията с енергийни материали и продукти и с цел извършване на инвестициите в икономическа дейност в енергийния сектор на териториите на тези други договарящи се страни на основа не по-малко благоприятна от тази, която тя предоставя при подобни обстоятелства на своите собствени дружества и граждани или на дружествата и гражданите на която и да е друга договаряща се страна или на която и да е трета държава, която от тях е най-благоприятна.”

СТРАНА: АЗЕРБАЙДЖАН

Сектор
Всички сектори на енергетиката

Ниво на управление
Национално

Описание
Съответното законодателство е в процес на разработване

Постепенна отмяна
1 януари 2000 г.

СТРАНА: БЕЛАРУС

Сектор
Всички сектори на енергетиката

Ниво на управление
Национално

Описание

Съответното законодателство е в процес на разработване

Постепенна отмяна

1 януари 2000 г.

СТРАНА: ГРУЗИЯ

Сектор

Всички сектори на енергетиката

Ниво на управление

Национално

Описание

Съответното законодателство се намира в процес на разработване.

Постепенна отмяна

1 януари 1997 г.

СТРАНА: КАЗАХСТАН

Сектор

Всички сектори на енергетиката

Ниво на управление

Национално

Описание

Понастоящем законът за чуждестранните инвестиции е в етап на предварително одобряване с цел да бъде приет от парламента през есента на 1994 г.

Постепенна отмяна

1 юли 2001 г.

СТРАНА: КИРГИЗСТАН

Сектор

Всички сектори на енергетиката

Ниво на управление

Национално

Описание

Съответното законодателство се намира в процес на разработване.

Постепенна отмяна

1 юли 2001 г.

Член 10, параграф 7 – Конкретни мерки

17. „Всяка договаряща се страна предоставя за инвестициите на нейната територия на инвеститори от други договарящи се страни и за свързаните с тях дейности, включително управлението, поддръжката, използването, владението или разпореждането с тях режим, не по-малко благоприятен от този, който тя предоставя на своите собствени инвеститори или на инвеститорите на която и да е друга договаряща се страна, или на която и да е трета държава, и на свързаните с тях дейности, включително управлението, поддръжката, използването, владението или разпореждането с тях, като режимът, който следва да се запази е този, който е най-благоприятен.”

СТРАНА: БЪЛГАРИЯ

Сектор

Всички сектори на енергетиката

Ниво на управление

Национално

Описание

Чуждестранните лица не могат да придобиват право на собственост върху земя. Дружество с над 50% участие на чуждестранно лице не може да придобива право на собственост върху земеделска земя.

Чужденците и чуждестранните юридически лица не могат да придобиват право на собственост върху земя, освен чрез наследяване съгласно закона. В такъв случай те трябва да го прехвърлят.

Чуждестранното лице може да придобива право на собственост върху сгради, но без правото на собственост върху земята.

Чуждестранните лица или дружествата с контролиращо чуждестранно участие трябва да получат разрешение да осъществяват следните дейности:

- проучване, разработване и добив на природни ресурси от териториалното море, континенталния шелф или изключителната икономическа зона,
- придобиване на недвижимо имущество в географски региони, определени от Министерски съвет,
- разрешенията се издават от Министерски съвет или от орган, оправомощен от Министерски съвет.

Постепенна отмяна

1 юли 2001 г.

Член 14, параграф 1, буква г)

Всяка договаряща се страна гарантира, по отношение на инвестициите на нейна територия на инвеститори на друга договаряща се страна, свободата на трансфер в и от своята територия, включително трансфер на:
неизразходвани приходи и други възнаграждения на персонал, нает от чужбина във връзка с тази инвестиция

СТРАНА: БЪЛГАРИЯ

Сектор

Всички сектори на енергетиката

Ниво на управление

Национално

Описание

Чуждите граждани, наети на работа от дружества с над 50% чуждестранно участие или от чуждестранно лице, регистрирано като едноличен търговец или като филиал, или като представителство на чуждестранно дружество в България, които получават заплатите си в български лева, могат да закупуват чуждестранна валута, непревишаваща 70% от тяхната заплата, включително плащанията за социални осигуровки.

Постепенна отмяна

1 юли 2001 г.

СТРАНА: УНГАРИЯ

Сектор

Всички сектори на енергетиката

Ниво на управление

Национално

Описание

Съгласно закона за чуждестранните инвестиции в Унгария, член 33, чуждестранните висши ръководители, изпълнителни директори, членове на надзорни съвети, както и служители – чужденци, могат да превеждат своя доход до 50% от заплатата си след приспадането на данъците чрез банката на своето дружество.

Постепенна отмяна

Постепенната отмяна на това конкретно ограничение зависи от напредъка, който Унгария успее да постигне в осъществяването на програмата за либерализиране на режима за обмен на чуждестранната валута, чиято крайна цел е пълната конвертируемост на унгарския форинт. Това ограничение не създава пречки за чуждестранните инвеститори. Постепенната отмяна се основава на разпоредбите в член 32.

1 юли 2001 г.

Член 20, параграф 3

4. „Всяка договаряща се страна посочва едно или повече бюра за справки, в които могат да бъдат отправени искания за информация относно гореспоменатите закони, подзаконовни актове, съдебни решения и административни постановления и съобщава местоположението на тези бюра незабавно на секретариата, който предоставя тези сведения при поискване.”

СТРАНА: АРМЕНИЯ

Сектор

Всички сектори на енергетиката

Ниво на управление

Национално

Описание

В Армения все още няма официални бюра за справки, където да се отправят искания за информация във връзка със съответните закони и други нормативни актове. Няма също така и информационен център. Предвидено е създаването на такъв център през 1994-95 г. Необходима е техническа помощ.

Постепенна отмяна

31 декември 1996 г.

СТРАНА: АЗЕРБАЙДЖАН

Сектор

Всички сектори на енергетиката

Ниво на управление

Национално

Описание

В Азербайджан все още няма официални бюра за справки, където да се отправят искания за информация във връзка със съответните закони и други нормативни актове. Понастоящем тази информация е концентрирана в различни организации.

Постепенна отмяна

31 декември 1997 г.

СТРАНА: БЕЛАРУС

Сектор

Всички сектори на енергетиката

Ниво на управление

Национално

Описание

В Беларус все още няма официални бюра за справка, които биха могли да дадат информация относно законите, подзаконовите актове, съдебните решения и административните постановления. Що се касае до съдебните решения и административните постановления, няма практика за публикуването им.

Постепенна отмяна

31 декември 1998 г.

СТРАНА: КАЗАХСТАН

Сектор

Всички сектори на енергетиката

Ниво на управление

Национално

Описание

Процесът на създаване на бюра за справки започна. Що се касае до съдебните решения и административните постановления, то те не се публикуват в Казахстан (освен някои решения на Върховния съд), тъй като те не се считат за източници на правото. Промяната в съществуващата практика ще изисква дълъг преходен период.

Постепенна отмяна

1 юли 2001 г.

СТРАНА: МОЛДОВА

Сектор

Всички сектори на енергетиката

Ниво на управление

Национално

Описание

Необходимо е да се създадат бюра за справки

Постепенна отмяна

31 декември 1995 г.

СТРАНА: РУСКА ФЕДЕРАЦИЯ

Сектор

Всички сектори на енергетиката

Ниво на управление

Федерацията и републиките, съставляващи федерацията

Описание

В Руската федерация все още няма официални пунктове, където да се отправят въпроси за информация във връзка със съответните закони и други нормативни актове. Що се

касае до съдебните решения и административните постановления, те не се считат за източници на правото.

Постепенна отмяна
31 декември 2000 г.

СТРАНА: СЛОВЕНИЯ

Сектор
Всички сектори на енергетиката

Ниво на управление
Национално

Описание
В Словения все още няма официални бюра за справка, където да се отправят молби за информация във връзка със съответните закони и други нормативни актове. Понастоящем тази информация се намира в различни министерства. Законът за чуждестранните инвестиции, който се подготвя, предвижда създаването на такова бюро за справки.

Постепенна отмяна
1 януари 1998 г.

СТРАНА: ТАДЖИКИСТАН

Сектор
Всички сектори на енергетиката

Ниво на управление
Национално

Описание
В Таджикистан все още няма официални бюра за справки, където да се отправят молби за информация във връзка със съответните закони и други нормативни актове. Това е свързано само с наличието на финансиране.

Постепенна отмяна
31 декември 1997 г.

СТРАНА: УКРАЙНА

Сектор
Всички сектори на енергетиката

Ниво на управление
Национално

Описание

Необходимо е усъвършенстване на съществуващата прозрачност на законите до нивото на световната практика. Украйна ще трябва да създаде бюра за справки, които да предоставят информация за законите, нормативните актове, съдебните решения и административните постановления, както и за стандартите с общо приложение.

Постепенна отмяна

1 януари 1998 г.

Член 22, параграф 3

Всяка договаряща се страна, ако тя създава или поддържа някакъв субект и го натоварва с регулаторни, административни или други властови пълномощия, следи за това, този субект да изпълнява тези пълномощия по начин, съответстващ на задълженията на договарящата се страна съгласно Част III от този договор.

СТРАНА: ЧЕШКА РЕПУБЛИКА

Сектор

Уранова и ядрена промишленост

Ниво на управление

Национално

Описание

С оглед изчерпването на резервите от уранова руда, съхранявани от Администрацията на държавните материални ресурси, няма да се лицензира никакъв внос на уранова руда и концентрати, включително пачки с ураново гориво, съдържащи уран от не-чешки произход.

Постепенна отмяна

1 юли 2001 г.

ПРИЛОЖЕНИЕ 2

РЕШЕНИЯ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ДОГОВОРА ЗА ЕНЕРГИЙНАТА ХАРТА

Конференцията за Европейската енергийна харта прие следните решения:

1. По отношение на договора като цяло

В случай на противоречие между договора относно Шпицберген от 9 февруари 1920 г. (Свалбардския договор) и Договора за Енергийната харта, договарят относно Шпицберген има преимуществена сила в частта на противоречието, без да се накърняват позициите на договарящи се страни по отношение на Свалбардския договор. В случай на такова противоречие или на спор относно наличието на такъв конфликт, или относно обема му, член 16 и част V на Договора за Енергийната харта не се прилагат.

2. По отношение на член 10, параграф 7

Руската федерация може да изиска дружествата с чуждестранно участие да получат одобрение по законодателен път за отдаването под наем на федерална собственост, при условие, че Руската федерация ще осигури без изключение този процес да не се прилага по дискриминационен начин по отношение на инвестициите на инвеститорите на други договарящи се страни.

3. По отношение на член 14 (*)

1. Терминът „свобода на трансфер” в член 14, параграф 1 не пречи на договарящата се страна (наричана тук по-нататък „ограничаваща страна”) да прилага ограничения за движението на капитала на нейни собствени инвеститори, при условие, че:

- а) тези ограничения не накърняват предоставените права съгласно член 14, параграф 1 на чужди инвеститори от друго договарящи се страни по отношение на инвестициите им;
- б) тези ограничения не засягат текущите трансакции; и
- в) Договарящата се страна осигурява предоставянето на инвестициите на нейната територия на инвеститорите от всички други договарящи се страни на режим на трансфериране, не по-малко благоприятен от този, който тя предоставя на инвестиции на инвеститори от която и да е друга договаряща се страна или на която и да е трета страна, който от тях е най-благоприятен.

* Това решение беше подготвено при съгласието, че договарящи се страни, които възнамеряват да се възползват от него и които също така са сключили споразумения за партньорство и сътрудничество с Европейските общности и техните държави-членки, съдържащи член, изключващ прилагането на споразуменията в полза на договора, ще обменят писма за разбирателство, имащи правна сила да направят член 16 от договора в приложим помежду им по отношение на това решение. Обмяната на писма приключва своевременно преди подписването.

2. Настоящото решение подлежи на разглеждане от Конференцията за Хартата пет години след като договорът влезе в сила, но не по-късно от предвидената в член 32, параграф 3 дата.

3. Някоя договаряща се страна няма право да прилага такива ограничения, освен ако тя не е договаряща се страна, която е била част от бившия Съюз на съветските социалистически републики, и е уведомила в писмен вид временния секретариат не по-късно от 1 юли 1995 г., че желае да може да прилага ограничения в съответствие с това решение.

4. С оглед избягване на съмнения, нищо в настоящото решение не накърнява, що се касае до член 16, правата на договарящата се страна, нейните инвеститори или техните инвестиции, възникващи по силата на настоящите разпоредби или задълженията на договарящата се страна.

5. По смисъла на настоящото решение:

„текущи трансакции” са текущи плащания, свързани с движението на стоки, услуги или лица, които се осъществяват в съответствие с нормалната международна практика, и не включва договорености, които комбинират конкретно текущото плащане и капиталова трансакция, като отсрочване на плащания и авансови плащания, имащи за цел заобикалянето на съответното законодателство на ограничаващата страна в дадената област.

4. По отношение на член 14, параграф 2

Без да накърняват изискванията на член 14 и другите си международни задължения, Румъния полага усилия по време на прехода към пълна конвертируемост на националната си валута да вземе съответните стъпки за повишаване ефективността на процедурите си за трансферирането на доходите от инвестициите и във всеки случай гарантира такива трансфери във свободно конвертируема валута без ограничение или забавяне, превишаващо шест месеца. Румъния осигурява предоставянето на инвестициите на нейната територия на инвеститорите от всички други договарящи се страни на режим на трансфериране не по-малко благоприятен от този, който тя предоставя на инвестиции на инвеститори от която и да е друга договаряща се страна или от която и да е трета страна, който от тях се явява най-благоприятен.

5. По отношение на член 24, параграф 4, буква а) и член 25

Инвестицията на инвеститор, посочен в член 1, параграф 7, буква а), (ii) на договаряща се страна, която не е страна по СИИ или не е член на зона за свободна търговия или на митнически съюз, има право на режима, предоставян съгласно това СИИ, зона за свободна търговия или митнически съюз при условие, че инвестицията:

а) има седалище, централно управление или основно място на дейност на територията на участничка в СИИ, или на член на тази зона за свободна търговия или митнически съюз; или

б) в случай, че има само седалище на тази територия, има ефективна и непрекъсната връзка с икономиката на една от страните по този СИИ или член на тази зона за свободна търговия или митнически съюз.